

Bank Spółdzielczy

w Nowym Dworze Maz.

Grupa BPS

Załącznik do Uchwały Nr 48/2024

Zarządu Banku Spółdzielczego

w Nowym Dworze Mazowieckim

z dnia 25 kwietnia 2024 r.

Załącznik do Uchwały Nr 24/2024

Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego

w Nowym Dworze Mazowieckim

z dnia 08 maja 2024 r.

**Informacje podlegające ujawnieniu
Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim
według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.**

Nowy Dwór Mazowiecki, 2024 r.

Spis treści

1. Wstęp	5
2. Podstawowe informacje.....	8
2.1 Podstawowe informacje dotyczące Banku (art. 436 a Rozporządzenia)	8
2.2 Schemat struktury organizacyjnej Banku	10
2.2.1. Zebranie przedstawicieli.....	10
2.2.2. Rada Nadzorcza.....	10
2.2.3. Zarząd Banku.....	11
3. Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem (art. 435 ust. 1 Rozporządzenia).....	13
3.1. Ogólne zasady zarządzania ryzykiem	13
3.2. Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem.....	14
3.3. Zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyk	19
3.3.1 Ryzyko kredytowe	19
3.3.2 Ryzyko rynkowe	23
3.3.3 Ryzyko operacyjne.....	25
3.3.4 Ryzyko koncentracji.....	25
3.3.5 Ryzyko płynności.....	27
3.3.6 Ryzyko braku zgodności (compliance risk)	27
4. Zasady zarządzania (art. 435 ust. 2 Rozporządzenia)	31
4.1 Ilość stanowisk dyrektorskich zajmowanych w Banku przez Członków Zarządu Banku	31
4.2 Zasady powoływania i oceny kwalifikacji, doświadczenia i reputacji członków Zarządu i Rady Nadzorczej	31
4.3 Zasady zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej	31
4.4 Zasady przepływu informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku	32
4.5 Posiadanie (bądź nie) przez Bank oddzielnego komitetu ds. ryzyka oraz liczby posiedzeń komitetu, które się odbyły.....	33
5. Zakres konsolidacji ostrożnościowej (art. 436 b Rozporządzenia).....	33
6. Fundusze własne (art. 437 Rozporządzenia)	34
7. Wymogi kapitałowe (art. 438 Rozporządzenia)	38
7.1 Opis metody stosowanej przez Bank do oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego w celu wsparcia bieżących i przyszłych działań, wraz z wyliczeniem wartości kapitału wewnętrznego (art. 438 a Rozporządzenia).....	38
7.2 Rezultaty stosowanego przez Bank wewnętrznego procesu oceny adekwatności kapitałowej, w tym skład dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych określonych na podstawie procesu przeglądu nadzorczego, o którym mowa w art. 104 ust. 1 lit. a Dyrektywy	41
7.3 8 % kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji określonej w art. 112 Rozporządzenia	42
8. Ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta (art. 439 Rozporządzenia)	43
9. Bufory kapitałowe (art. 440 Rozporządzenia).....	44
10. Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego (art. 441 Rozporządzenia)	45

11. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego (art. 442 Rozporządzenia)	46
11.1 Definicja dla należności: nieobsługiwanych i restrukturyzowanych oraz przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko	46
11.2 Opis strategii (metod) przyjętych do ustalania korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego.....	47
11.3 Całkowitą kwotę ekspozycji po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego, a także średnią kwotę ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji.....	48
11.4 Struktura geograficzna ekspozycji w podziale na klasy ekspozycji	48
11.5 Struktura branżowa ekspozycji lub w podziale według typu kontrahenta, w rozbiciu na klasy ekspozycji, w tym określenie ekspozycji wobec MŚP, wraz z dodatkowymi informacjami	49
11.6 Struktura ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji	50
11.7 Podział na istotne branże lub typy kontrahentów	51
11.8 Kwota ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych.....	51
11.9 Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych	52
11.10 Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania	54
11.11 Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy	55
11.12 Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne	56
11.13 Zmiany korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości	57
12. Aktywa wolne od obciążeń (art. 443 Rozporządzenia)	58
13. Korzystanie z ECAI (art. 444 Rozporządzenia)	59
14. Wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone zgodnie z art. 92 ust. 3 lit. b i c - ekspozycje na ryzyko rynkowe (art. 445 Rozporządzenia)	60
15. Ryzyko operacyjne (art. 446 Rozporządzenia)	61
Zarządzanie ryzykiem operacyjnym (Rekomendacja M – Rekomendacja 17)	61
16. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym (art. 447 Rozporządzenia)	67
17. Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym – (art. 448 Rozporządzenia)	68
17.1 Charakterystyka ryzyka stopy procentowej i zasadnicze założenia oraz częstość pomiarów ryzyka stopy procentowej	68
17.2 Wahania w zakresie zysku, wartości gospodarczej lub innego stosowanego wskaźnika używanego przez Zarząd Banku do oceny skutków szokowych wzrostów lub spadków stóp procentowych zgodnie z metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej.....	71
18. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne (art. 449 Rozporządzenia)	74
19. Polityka w zakresie wynagrodzeń (art. 450 Rozporządzenia)	75
20. Dźwignia finansowa (art. 451 Rozporządzenia)	79
21. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego (art. 452 Rozporządzenia)	83

22. Stosowane techniki ograniczania ryzyka kredytowego (art. 453 Rozporządzenia)	84
22.1 Zasady i procedury dotyczące kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz zakres, w jakim Bank takie kompensowanie wykorzystuje.....	84
22.2 Zasady i procedury dotyczące wyceny i zarządzania zabezpieczeniami	84
22.3 Opis głównych rodzajów zabezpieczeń kredytowych przyjmowanych przez Bank.....	85
22.4 Główne rodzaje gwarantów kredytowych i kontrahentów kredytowych instrumentów pochodnych oraz ich wiarygodność kredytowa.....	85
22.5 Informacje o koncentracji ryzyka rynkowego oraz kredytowego w zakresie zastosowania instrumentów ograniczania ryzyka.....	86
23. Stosowane metody zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego (art. 454 Rozporządzenia)	87
24. Stosowane wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego (art. 455 Rozporządzenia)	88
25. Zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania (Rekomendacja P – rekomendacja 18).....	89
26. Podsumowanie	96

Załączniki:

Załącznik nr 1 Oświadczenie Zarządu Banku na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem

Załącznik nr 2 Informacja na temat profilu ryzyka

Załącznik nr 3 System kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim

1. Wstęp

Niniejszy dokument, zwany dalej „Informacją”, stanowi wykonanie postanowień określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych w zakresie ujawniania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym, dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń, i innych wymaganych informacji według stanu na dzień **31 grudnia 2023 r.**

Sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie z obowiązującą „Polityką informacyjną Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim dotyczącą adekwatności kapitałowej”¹ zatwierdzoną przez Zarząd Banku oraz Radę Nadzorczą Banku.

Niniejsza Informacja została sporządzona zgodnie z wymogami określonymi w:

- 1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Rozporządzenie CRR);
- 2) Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe;
- 3) Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Ustawa M);
- 4) Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (Rozporządzenie 2021/637);
- 5) Wytyczne EBA/GL/2018/01 w sprawie jednolitego ujawniania na podstawie art. 473a rozporządzenia nr 575/2013 informacji na temat rozwiązań przejściowych w zakresie łagodzenia skutków wprowadzenia MSSF 9 względem funduszy własnych (Wytyczne 2018/01);
- 6) Wytyczne EBA/GL/2017/01 w sprawie ujawniania wskaźnika pokrycia wpływów netto w uzupełnieniu do ujawniania informacji na temat zarządzania ryzykiem płynności na podstawie art.435 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (Wytyczne 2017/01);

¹ dokument dostępny na stronie internetowej Banku www.bsndm.pl

- 7) Wytyczne EBA/GL/2018/10 dotyczące ujawnienia w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych (Wytyczne 2018/10);
- 8) Wytyczne EUNB/GL/2020/11 z dnia 11 sierpnia 2020 r. dotyczące sprawozdawczości nadzorczej i ujawniania informacji zgodnie z ukierunkowanymi zmianami rozporządzenia CRR wprowadzonymi w trybie przyspieszonym w odpowiedzi na pandemię COVID-19 (Wytyczne 2020/11);
- 9) Wytyczne EBA/GL/2020/12 z dnia 11 sierpnia 2020 r. zmieniające wytyczne EBA/GL/2018/01 w sprawie jednolitego ujawniania na podstawie art. 473a rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (CRR) informacji na temat okresu przejściowego służącego łagodzeniu skutków wprowadzenia MSSF 9 względem funduszy własnych w celu zapewnienia zgodności z ukierunkowanymi zmianami Rozporządzenia CRR wprowadzonymi w trybie przyspieszonym w odpowiedzi na pandemię COVID-19 (Wytyczne 2020/12);
- 10) Rekomendacja M Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 8 stycznia 2013 r., dotycząca zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach (Rekomendacja M);
- 11) Rekomendacja P Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2015 r., dotycząca zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków (Rekomendacja P);
- 12) Rekomendacja Z Komisji Nadzoru Finansowego dotycząca zasad ładu wewnętrznego w bankach (Rekomendacja Z);
- 13) Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego oraz dokonywania przez bank przeglądów strategii i procedur szacowania i stałego utrzymywania kapitału wewnętrznego (Rozporządzenie MF);
- 14) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dyrektywa 2013/36).

Niniejszą Informację sporządzono na podstawie obowiązujących w Banku regulacji wewnętrznych:

- 1) „Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim dotycząca adekwatności kapitałowej”, wprowadzonej Uchwałą Zarządu Nr 146/2023 z dnia 29 grudnia 2023 r., zatwierdzonej Uchwałą Rady Nadzorczej nr 08/2024

z dnia 08 lutego 2024 r.

- 2) „Instrukcji sporządzania informacji dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu”, wprowadzonej Uchwałą Zarządu Nr 164/2023 z dnia 29 grudnia 2023 r.

Bank w zakresie ujawnianych informacji stosuje pominięcie informacji uznanych za:

- 1) **nieistotne** - których pominięcie lub zniekształcenie nie może zmienić oceny lub decyzji osoby wykorzystującej takie informacje przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych,
- 2) **zastrzeżone** – jeśli ujawnienie informacji osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną na rynku w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów,
- 3) **poufne** - dane objęte ochroną ze względu na tajemnicę bankową, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych a także danych objętych ochroną ze względu na tajemnicę bankową – Rozporządzenie o ochronie Danych Osobowych (RODO): Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.

W przypadku pominięcia informacji, adnotacja w tym zakresie jest podawana w odpowiedniej części Informacji.

Sprawozdanie zostało sporządzone na dzień **31 grudnia 2023 r.**

Wszelkie dane ilościowe zostały wyrażone w tysiącach złotych, z wyjątkiem sytuacji, gdzie zastosowano inną miarę szczegółowo opisaną przy prezentowanych danych.

2. Podstawowe informacje

2.1 Podstawowe informacje dotyczące Banku (art. 436 a Rozporządzenia)

Bank Spółdzielczy w Nowym Dworze Mazowieckim został utworzony przez Zgromadzenie Założycieli na mocy uchwały z dnia 26 czerwca 1950 r. zarejestrowanej w Sądzie Okręgowym Wydział II Handlowy w Warszawie w dniu 11 listopada 1950 r. Ówczesna nazwa Banku to "Gminna Kasa Spółdzielcza w Modlinie z odpowiedzialnością i udziałami". W roku 1954 siedziba Gminnej Kasy Spółdzielczej została przeniesiona do Nowego Dworu Mazowieckiego. W dniu 6 września 1956 roku nastąpiła zmiana nazwy z Gminnej Kasy Spółdzielczej na Kasę Spółdzielczą w Nowym Dworze Mazowieckim. Obecna nazwa Bank Spółdzielczy została przyjęta w dniu 29 kwietnia 1973 roku. W dniu 1 kwietnia 1999 roku w wyniku procesu łączeniowego do Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim przyłączyły się Bank Spółdzielczy w Zakroczymiu oraz Bank Spółdzielczy w Leoncinie.

Bank Spółdzielczy w Nowym Dworze Mazowieckim, z siedzibą w Nowym Dworze Mazowieckim, ul. Słowackiego 8, wpisany jest do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000024730. Główny Urząd Statystyczny nadał Bankowi REGON 000508572.

Bank zrzeszony jest z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. z siedzibą w Warszawie.

W dniu 31 grudnia 2015 r. Bank zawarł Umowę Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS i stał się jego uczestnikiem w rozumieniu art. 22b ust. 1 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

Bank nie jest jednostką zależną i dominującą.

Obecnie Bank Spółdzielczy w Nowym Dworze Mazowieckim jest spółdzielnią prowadząca działalność na podstawie obowiązujących przepisów prawnych, w tym:

- Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe,
- Ustawa z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze,
- Ustawa z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
- Statut Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim,
- Regulamin organizacyjny Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim.

Zgodnie ze Statutem podstawowy obszar działania Banku obejmuje działalność na terenie województwa mazowieckiego a w szczególności teren Nowego Dworu Mazowieckiego, Leoncina, Pomiechówka, Zakroczymia, Nasielska, Płońska, Raciąża oraz Staroźreby.

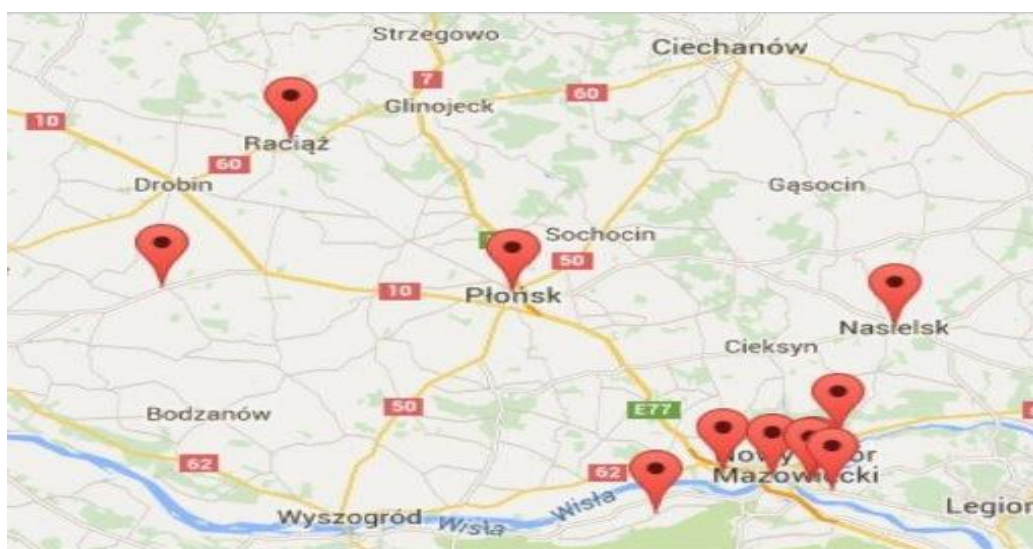
Podstawową strukturę organizacyjną Banku tworzą:

- Centrala,
- Oddziały.

Jednostka Podstawowa (Centrala) Banku mieści się w Nowym Dworze Mazowieckim przy ul. Słowackiego 8, realizuje kluczowe dla całości Banku zadania merytoryczne i organizacyjne oraz nadzoruje ich wykonanie w stosunku do pozostałych jednostek oraz komórek organizacyjnych Banku.

Jednostki organizacyjne podlegające Centrali, odpowiedzialne za działalność handlową prowadzoną na terenie swojego działania to:

- I Oddział w Nowym Dworze Mazowieckim, ul. Słowackiego 8,
- II Oddział w Nowym Dworze Mazowieckim, ul. Wojska Polskiego 37,
- Oddział w Pomiechówku, ul. Szkolna 2,
- Oddział w Zakroczymiu, ul. O.H. Koźmińskiego 67,
- Oddział w Leoncinie, ul. Partyzantów 16,
- Oddział w Płońsku, ul. Jędrzejewicza 1,
- Oddział w Nasielsku, ul. Warszawska 22,
- Oddział w Raciążu, ul. Jana Pawła II 7,
- Oddział w Staroźrebach ul. Mostowa 2A.

Bank w swych działaniach koncentruje się na następujących klientach:

- rolnikach i osobach prowadzących działy specjalne produkcji rolnej,
- małych i średnich przedsiębiorstwach (MŚP),
- osobach fizycznych,
- jednostkach samorządu terytorialnego.

Bank Spółdzielczy w Nowym Dworze Mazowieckim prowadzi działalność zgodnie z możliwościami wewnętrznymi i wymogami rynku w zakresie oferowania produktów bankowych, które może świadczyć samodzielnie, a także w ramach współpracy z Bankiem Zrzeszającym - Bankiem BPS S.A w Warszawie.

2.2 Schemat struktury organizacyjnej Banku

Organami Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim są:

- 1) Zebranie Przedstawicieli,
- 2) Rada Nadzorcza Banku,
- 3) Zarząd Banku,
- 4) Zebrania Grup Członkowskich.

2.2.1. Zebranie przedstawicieli

Zebranie Przedstawicieli jest najwyższym organem władzy Banku. Funkcje Zebrania Przedstawicieli wykonywane są przez członków (właścicieli) z tytułu prawa własności. Funkcje te wyznaczają obowiązujące przepisy prawa, Statut oraz wewnętrzne regulacje Banku.

2.2.2. Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza jest kolegialnym organem władzy Banku, wybieranym przez Zebranie Przedstawicieli na okres kadencji, pełniącym funkcje nadzorcze, kontrolne i opiniujące we wszystkich dziedzinach działalności Banku. Rada Nadzorcza reprezentuje członków (właścicieli) w okresie pomiędzy Zebraniem Przedstawicieli i na bieżąco strzeże ich interesów poprzez nadzór nad działalnością Banku. Pracą Rady Nadzorczej kieruje Przewodniczący.

W skład Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. wchodziło 11 członków wybranych przez Zebranie Przedstawicieli w dniu 30.03.2022 r. na lata 2022 - 2026.

2.2.3. Zarząd Banku

Funkcjonowanie i tryb pracy oraz podział obowiązków w Zarządzie Banku wybranym przez Radę Nadzorczą określa „Regulamin działania Zarządu Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim”.

Zarząd składa się z trzech członków tj. Prezesa Zarządu, Wiceprezesa Zarządu ds. handlowych oraz z Wiceprezesa Zarządu ds. finansowych.

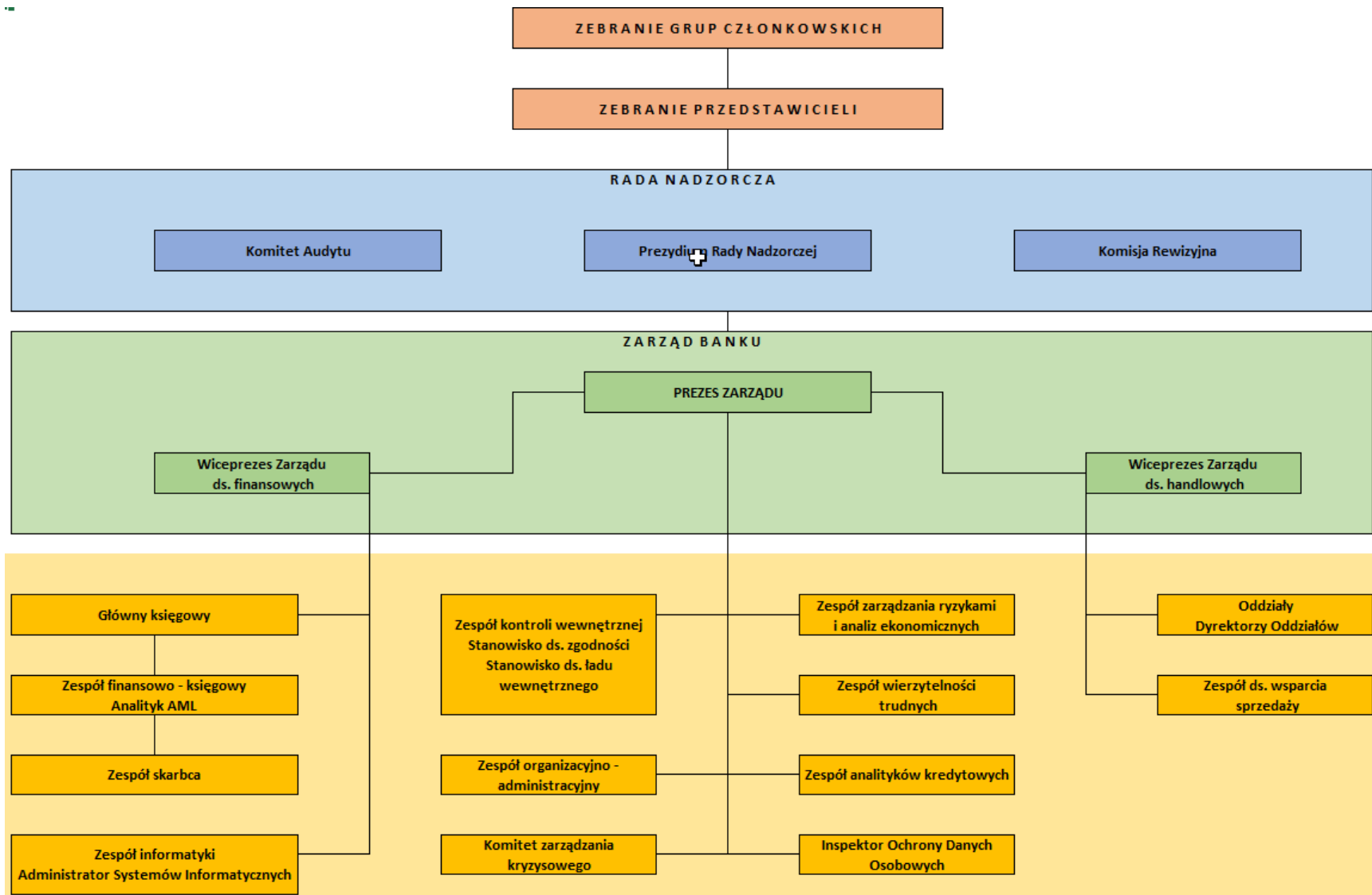
Zarząd jako organ zarządzający Bankiem będącego spółdzielnią uprawniony jest, zgodnie z postanowieniami Statutu do prowadzenia spraw spółdzielni, do reprezentowania jej na zewnątrz w zakresie wszystkich czynności (sądowych i pozasądowych) związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa bankowego.

Do kompetencji Zarządu należą wszelkie sprawy niezastrzeżone na mocy przepisów prawa lub Statutu Banku do kompetencji innych organów Banku.

Podstawowym celem pracy Zarządu jest sprawne i skuteczne zarządzanie przedsiębiorstwem bankowym, przez co rozumieć należy ustalanie celów i zadań Banku oraz zapewnienie ich realizacji.

Ogólny zarys struktury organizacyjnej Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim na dzień 31 grudnia 2023 r. przedstawiony został poniżej.

Schemat struktury organizacyjnej Banku Spółdzielczego w Nowym dworze Mazowieckim

3. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem (art. 435 ust. 1 Rozporządzenia)

3.1. Ogólne zasady zarządzania ryzykiem

Zadaniami systemu zarządzania ryzykiem jest identyfikacja, pomiar lub szacowanie, kontrola oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności Banku służące zapewnieniu prawidłowości procesu wyznaczania i realizacji szczegółowych celów prowadzonej przez bank działalności.

Organizacja zarządzania ryzykiem oparta o podział zadań realizowany na trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony (poziomach):

- 1) **pierwsza linia obrony** (pierwszy poziom) – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej, bieżące zarządzanie ryzykiem przez wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku odpowiedzialne za działalność biznesową, zapewniające właściwe stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka i bieżące zapewnianie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa, a także regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi,
- 2) **druga linia obrony** (drugi poziom) – którą stanowi zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem, o których mowa w pkt. 1, a także działalność **Stanowiska ds. zgodności**,
- 3) **trzecia linia obrony** (trzeci poziom) – którą stanowi działalność audytu wewnętrznego.

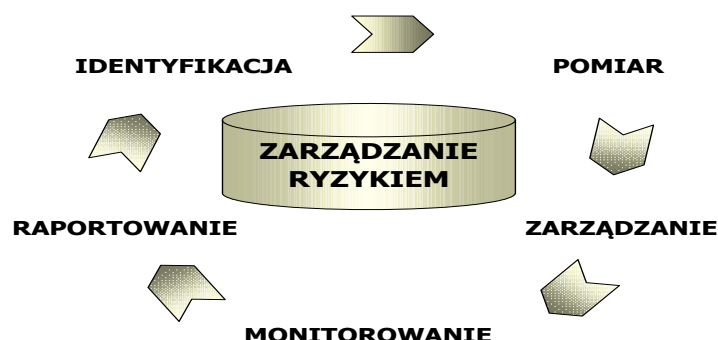
Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemem kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują przestrzeganie mechanizmów kontrolnych. Na trzecim poziomie mechanizmy kontrolne oraz niezależne ich przestrzeganie stosuje Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Niezależność działalności poziomów polega na zachowaniu organizacyjnej niezależności w następujących obszarach:

- 1) działanie drugiej linii obrony w zakresie nadzoru nad bieżącym zarządzaniem ryzykiem w działalności operacyjnej, jest niezależne od funkcjonowania pierwszej linii obrony,
- 2) działanie trzeciej linii obrony, polegające na stosowaniu mechanizmów kontrolnych, lub niezależnym monitorowaniu przestrzegania mechanizmów kontrolnych, jest

niezależne od działalności pierwszej i drugiej linii obrony.

Schemat zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim

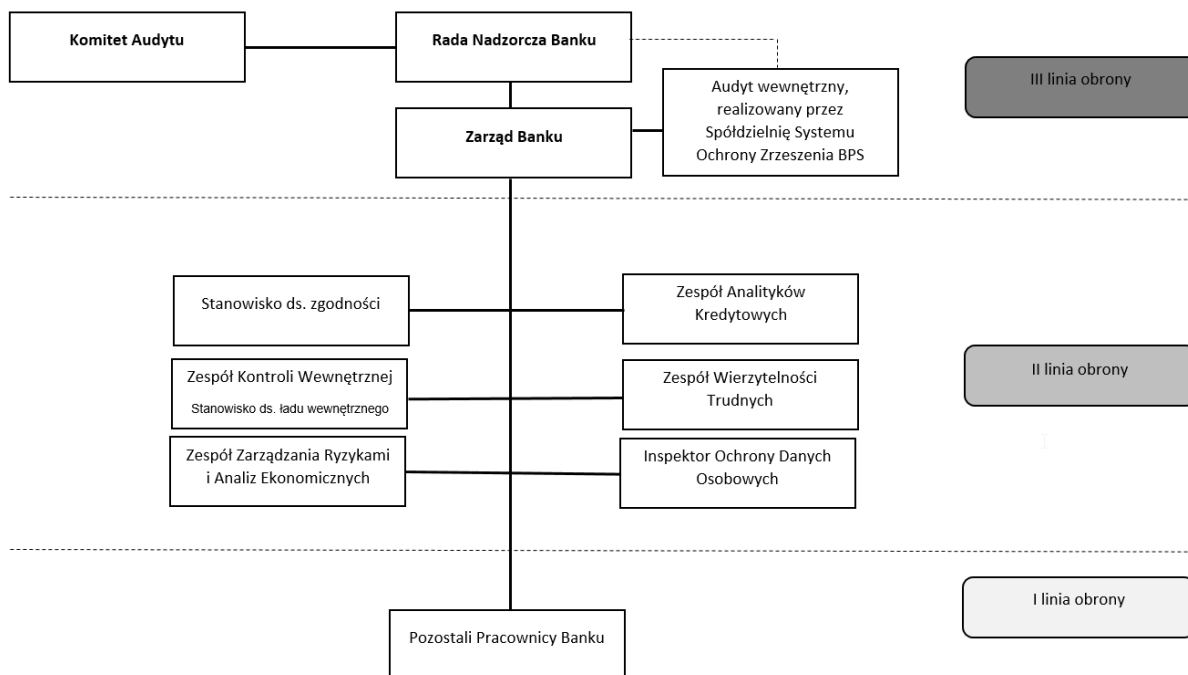

3.2. Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

1. Rada Nadzorcza Banku,
2. Zarząd Banku,
3. Prezes Zarządu - nadzorujący zarządzanie ryzykami istotnymi w działalności Banku,
4. Stanowisko ds. zgodności,
5. Stanowisko ds. ładu wewnętrznego,
6. Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz Ekonomicznych,
7. Zespół Analityków Kredytowych,
8. Zespół Wierzytelności Trudnych,
9. Zespół Kontroli Wewnętrznej,
10. Audyt wewnętrzny, realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS na podstawie odrębnie zawartej umowy zgodnie z art. 10 ust 2 ustawy Prawo bankowe,
11. Inspektor Ochrony Danych Osobowych,
12. pozostali pracownicy Banku.

Schemat organizacyjny zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim

W procesie zarządzania ryzykiem, strategiczne cele określa Rada Nadzorcza, która ocenia skuteczność działań Zarządu Banku, mających na celu zapewnienie efektywności procesu zarządzania ryzykiem.

Rada Nadzorcza Banku i Zarząd Banku jako organy kolegialne dają rękojmię właściwego zarządzania ryzykiem, ogólny skład organów Banku odzwierciedla odpowiednio szeroki zakres kompetencji (wyszkolenia, doświadczenia), tak aby możliwy był odpowiedni nadzór nad ryzykiem.

Wszyscy członkowie organów poświęcają wystarczająco dużo czasu wykonywaniu swoich funkcji w Banku, a także analizom kwestii ryzyka.

Organy Banku biorą czynny udział w zarządzaniu wszystkimi rodzajami istotnego ryzyka, o których mowa w przepisach rangi ustawowej i w Rozporządzeniu, oznacza to regularne omawianie zagadnień na posiedzeniach organów.

Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też jednostkami organizacyjnymi Banku.

Do podstawowych zadań poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem należy:

Rada Nadzorcza

Dokonyje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku.

W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Nadzorcza powinna upewnić się, że wprowadzone przez Zarząd rozwiązania organizacyjne oraz procedury mające na celu ograniczenie występowania konfliktu interesów i powiązań personalnych zapewniają: właściwe rozdzielenie funkcji, niezależność i obiektywizm kontroli wewnętrznej, zapobieganie ryzyku powiązań personalnych.

Rada Nadzorcza uzyskuje informacje dotyczące efektywności zarządzania ryzykiem poprzez przyjęcie informacji o poziomie ryzyka, wyników testów procedur awaryjnych, wyników przeglądów zarządczych, a także wyników kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego, jak również audytów zewnętrznych.

Zarząd Banku

Odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania ryzykiem, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.

Prezes Zarządu

Nadzoruje zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku. W szczególności nadzoruje bezpośrednio zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie. Odpowiada za funkcjonowanie Systemu Informacji Zarządczej, dostarcza Zarządowi i Radzie Nadzorczej kompleksowe informacje na temat ryzyka.

Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz Ekonomicznych

Monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania Zespołu to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom, komórkom i komitetom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka – stanowi element zarządzania na drugim poziomie.

Zespół Analityków Kredytowych

Uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Szczegółowe zadania Zespołu określa „Regulamin organizacyjny Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim” oraz „Instrukcja zasady i tryb dokonywania weryfikacji transakcji kredytowych w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim” - stanowi element zarządzania ma drugim poziomie.

Zespół Wierzytelności Trudnych

Odzyskuje należności kredytowe, zakwalifikowane do grupy kredytów zagrożonych. Podejmuje czynności przymusowej windykacji oraz współpracuje z organami egzekucyjnymi. Współpracuje z pozostałymi komórkami organizacyjnymi zajmującymi się obsługą kredytową klientów w zakresie wcześniej identyfikacji ekspozycji kredytowych, których jakość zaczyna się pogarszać. Zespół stanowi zarządzania ma drugim poziomie.

Zespół Kontroli Wewnętrznej

Kontrola skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz regularny przegląd prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Zespół dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku - stanowi element zarządzania ma drugim poziomie.

Audyt wewnętrzny

Na mocy zapisów Ustawy o bankach spółdzielczych oraz Umowy Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku Polskiej Spółdzielczości jest realizowany wyłącznie przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku Polskiej Spółdzielczości – stanowi element zarządzania na trzecim poziomie. Podstawowymi zadaniami komórki audytu wewnętrznego jest badanie i ocena, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej Uczestników Spółdzielni. Audyt wewnętrzny polega na okresowym badaniu, ocenie i doskonaleniu istniejących wdrożonych mechanizmów kontroli wewnętrznej oraz ich praktycznego stosowania. Zasady organizacji i realizacji audytu wewnętrznego są uregulowane w Załączniku nr 11 do Umowy Systemu Ochrony.

Stanowisko ds. zgodności

Zadaniem stanowiska jest zapewnienie przestrzegania zgodności w Banku – stanowi element zarządzania na drugim poziomie. Stanowisko ma za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności w działalności Banku z przepisami prawa,

regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi. Identyfikuje ryzyko braku zgodności poprzez analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych, standardów rynkowych, a także poprzez przeprowadzanie wewnętrznych postępowań wyjaśniających. Monitoruje poziom ryzyka braku zgodności po zastosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka, w szczególności poprzez przeprowadzenie testów zgodności. Raportuje Zarządowi Banku oraz Radzie Nadzorczej informacje w zakresie swojego działania na temat ryzyka braku zgodności w Banku.

Stanowisko ds. ładu wewnętrznego

Zadaniem Stanowiska ds. ładu wewnętrznego jest monitorowanie obowiązków wynikających z zasad ładu wewnętrznego opisanego w rekomendacji Z Komisji Nadzoru Finansowego oraz innych aktach prawnych stanowiących źródło obowiązujących Banku zasad ładu wewnętrznego. Stanowisko projektuje wewnętrzne akty prawne wynikające z zasad ładu wewnętrznego w szczególności w takich obszarach jak system zarządzania bankiem, organizacja banku, zasady działania, uprawnienia, obowiązki i odpowiedzialność oraz wzajemne relacje rady nadzorczej, zarządu i osób pełniących kluczowe funkcje w Banku. Ponadto monitoruje zapewnienie spójności wewnętrznych regulacji Banku z obowiązującymi przepisami w zakresie ładu wewnętrznego oraz ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych. Zapewnia merytoryczne i organizacyjne wsparcie organów statutowych Banku w zakresie stosowania zasad ładu wewnętrznego oraz zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych. Współpracuje z organami statutowymi Banku w zakresie implementacji i stosowania Metodyki oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych Komisji Nadzoru Finansowego. Współpracuje z Prezesem Zarządu oraz przewodniczącym Rady Nadzorczej w zakresie planowania i organizacji posiedzeń Rady Nadzorczej oraz jej organów. Stanowi element zarządzania na drugim poziomie.

Inspektor Ochrony Danych Osobowych

Sprawuje nadzór nad środkami technicznymi i organizacyjnymi zapewniającymi ochronę przetwarzanych danych osobowych, odpowiednimi do zagrożeń oraz kategorii danych objętych ochroną. Podejmuje czynności i środki w celu zabezpieczenia danych osobowych przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabranieniem przez osobę nieupoważnioną, przetwarzaniem z naruszeniem ustawy oraz zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem. Szczegółowy zakres zadań i kompetencji zawarty jest w zakresie obowiązków Inspektora Ochrony Danych Osobowych. Stanowi element zarządzania na drugim poziomie.

Pozostali pracownicy Banku

Mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń – stanowią element zarządzania na pierwszym poziomie (I linia obrony).

3.3. Zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyk

Na podstawie oceny procesu ICAAP, w tym weryfikacji definicji ryzyk uwzględnianych w procesie oraz określeniu istotności ryzyk wg stanu na dzień 31 marca 2023 r., za istotne uznano następujące rodzaje:

1. Ryzyko kredytowe,
2. Ryzyko rynkowe:
 - a) Ryzyko walutowe,
 - b) Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
3. Ryzyko operacyjne,
4. Ryzyko koncentracji,
5. Ryzyko płynności i finansowania,
6. Ryzyko braku zgodności (compliance risk).

3.3.1 Ryzyko kredytowe

Definicja

Ryzyko kredytowe to ryzyko potencjalnej straty z tytułu niewykonania zobowiązania w określonym w umowie terminie przez klienta lub kontrahenta.

Ryzyko to wpływa w sposób najbardziej istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych dużych strat.

Z uwagi na możliwość poniesienia przez Bank relatywnie dużych strat, ryzyko kredytowe istotnie wpływa na działalność Banku.

Cele strategiczne

Celem strategicznym zarządzania ryzykiem kredytowym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Bank działalności kredytowej poprzez zapewnienie właściwej jakości oceny ryzyka kredytowego i efektywności podejmowania decyzji kredytowych, jak również skutecznego procesu monitorowania zaangażowania kredytowego wobec pojedynczego klienta oraz całego portfela kredytowego Banku.

Proces zarządzania

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku obejmuje następujące etapy:

- 1) identyfikację czynników ryzyka kredytowego;
- 2) ocenę oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka kredytowego (limity);
- 3) monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka;
- 4) wdrażanie technik redukcji ryzyka;
- 5) zarządzanie ryzykiem rezydualnym;
- 6) zarządzanie ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie;
- 7) zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych;
- 8) wyliczenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego;
- 9) kontrolę zarządzania ryzykiem kredytowym.

Bank zarządza ryzykiem kredytowym zarówno w odniesieniu do pojedynczej transakcji jak i do całego portfela kredytowego.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym pojedynczej transakcji/ kredytobiorcy obejmuje:

- 1) stosowanie metodyki oceny zdolności kredytowej;
- 2) bieżący monitoring;
- 3) przegląd ekspozycji kredytowych i tworzenie rezerw celowych;
- 4) windykację i nadzór nad kredytami zagrożonymi;
- 5) kontrolę procesu kredytowego w odniesieniu do transakcji zawartych z danym kredytobiorcą.

Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym portfela kredytowego Banku obejmują działania polegające na:

- 1) dywersyfikacji ryzyka i kształtowaniu bezpiecznej struktury portfela;
- 2) badaniu jakości portfela i poziomu tworzonych rezerw;
- 3) przeprowadzaniu testów wrażliwości portfela na zmieniające się warunki zewnętrzne działania Banku.

Rozwiązania organizacyjne

W procesie zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku uczestniczą:

- 1) Prezes Zarządu, nadzorujący obszar ryzyka kredytowego,
- 2) Wiceprezes Zarządu ds. handlowych, nadzorujący działalność kredytową,
- 3) Wiceprezes Zarządu ds. finansowych,
- 4) Zespół Analityków Kredytowych odpowiedzialny za realizację zadań w obszarze ryzyka kredytowego, wyznaczonych w „Regulaminie Organizacyjnym” oraz

zleconych przez władze Banku. Zespół analityków kredytowych:

- a) weryfikuje dokumenty i informacje przygotowane przez placówkę sprzedażową, w zakresie:
 - kompletności dokumentacji kredytowej niezbędnej do dokonania prawidłowej oceny zdolności kredytowej oraz zabezpieczeń,
 - konstrukcji oprocentowania, prowizji i opłat od transakcji kredytowej,
 - kontroli treści notatek z inspekcji w zakresie zgodności z dokumentacją źródłową,
 - poprawności ustalenia wartości oraz adekwatności proponowanych zabezpieczeń,
 - poprawności ustalenia wskaźnika zabezpieczeń i poziomu LtV, o ile jest wymagane,
 - zasadności proponowanych odstępstw oraz ich wpływu na ryzyko Banku,
 - łącznej kwoty zaangażowania Banku wobec wnioskodawcy oraz podmiotów powiązanych z nim kapitałowo lub organizacyjnie,
 - proponowanej decyzji kredytowej.
 - b) dokonuje oceny zdolności kredytowej klientów zgodnie z zasadami zawartymi w procedurach kredytowych,
 - c) monitoruje sytuację finansowo-ekonomiczną podmiotów gospodarczych oraz dokonuje okresowych przeglądów zabezpieczeń,
 - d) odpowiedzialny jest za przeprowadzenie niezależnego przeglądu klasyfikacyjnego portfela kredytowego,
 - e) sporządza informacje zarządcze z zakresu działalności kredytowej dla potrzeb organów Banku,
 - f) współuczestniczy w tworzeniu regulacji wewnętrznych w zakresie ryzyka kredytowego.
- 5) Dyrektorzy Oddziałów odpowiedzialni są za identyfikację ryzyka kredytobiorców ocenianych i monitorowanych w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Banku, podejmowanie decyzji kredytowych zgodnych z otrzymanym pełnomocnictwem,
- 6) Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz Ekonomicznych:
- a) dokonuje pomiaru i monitorowania ryzyk ponoszonych przez Bank, w tym ryzyka kredytowego, oraz
 - b) przeprowadza analizy poprawności wyliczania wymogów kapitałowych z tytułu

poszczególnych ryzyk, w tym prawidłowości wyliczenia kapitału regulacyjnego i kapitału wewnętrznego,

7) Zespół Kontroli Wewnętrznej:

- a) uczestniczy w opiniowaniu procedur regulujących proces zarządzania ryzykiem kredytowym,
- b) bada i ocenia adekwatność i skuteczność kontroli wewnętrznej w Banku w zakresie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym,
- c) przeprowadza kontrolę procesu identyfikacji ryzyk Banku oraz oceny istotności ryzyka,
- d) analizuje metodyki i procesy zarządzania ryzykami Banku oraz ich zgodność z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi Banku,
- e) przeprowadza ocenę poprawności wyliczenia kapitału regulacyjnego oraz jakości procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego, a także ocenę przeglądu i efektywności tych procesów – w zakresie ryzyka kredytowego,
- f) formułuje rekomendacje zmierzające do likwidacji nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie przeprowadzanych analiz, kontroli i przeglądów.

System identyfikacji, pomiaru i raportowania

Raportowanie w zakresie poziomu ryzyka kredytowego obejmuje:

- 1) raporty sporządzane w okresach miesięcznych:
 - ryzyko koncentracji zaangażowań,
- 2) raporty sporządzane w okresach kwartalnych:
 - ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie,
 - ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych,
- 3) raporty sporządzane w okresach rocznych:
 - ryzyko rezydualne.

Raporty są prezentowane Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej zgodnie z trybem przewidzianym w „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej”.

Stosowane zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka

Metodą zabezpieczenia się przed nadmiernym ryzykiem w działalności kredytowej jest prowadzone zarządzanie ryzykiem, zgodnie z obowiązującymi procedurami, zarówno w odniesieniu do pojedynczego kredytu, jak i łącznego zaangażowania kredytowego.

Stosowane techniki ograniczania ryzyka kredytowego – zgodnie z art. 453 Rozporządzenia, zostały zawarte w pkt 22 niniejszej Informacji.

3.3.2 Ryzyko rynkowe

Definicja

Ryzyko rynkowe to ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego w rezultacie wrażliwości na zmienność parametrów rynkowych (cen na rynku), ryzyko rynkowe dotyczy pozycji bilansowych, jak i pozabilansowych, w przypadku Banku ryzyko rynkowe ogranicza się do:

- a) **ryzyka walutowego** – ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego w rezultacie wrażliwości na zmiany kursów walut;
- b) **ryzyka ogólnego stóp procentowych w portfelu bankowym.**

Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej zostały zawarte w pkt 17 niniejszej Informacji.

Cele strategiczne

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem rynkowym w Banku jest ograniczanie negatywnego wpływu zmian parametrów rynkowych na wyniki finansowe Banku i jego kapitał, przy równoczesnym utrzymaniu atrakcyjności i konkurencyjności oferty dla klientów.

Rozwiązania organizacyjne

Uczestnicy procesu zarządzania ryzykiem	Zakres odpowiedzialności
<u>Rada Nadzorcza Banku</u>	Sprawuje nadzór nad: <ul style="list-style-type: none">• zgodnością strategii i polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka, ze strategią i planem finansowym Banku,• wprowadzeniem systemu zarządzania oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego procesu.
<u>Zarząd Banku</u>	Odpowiada za: <ul style="list-style-type: none">• zorganizowanie skutecznego procesu zarządzania ryzykiem rynkowym oraz nadzór nad efektywnością tego procesu,• wdrożenie strategii i polityki zarządzania ryzykiem rynkowym, Podejmuje decyzje w zakresie: <ul style="list-style-type: none">• zatwierdzania procedur zarządzania ryzykiem i wskazanych w nich limitów ograniczających ekspozycję na ryzyko rynkowe,• poziomu wybranych limitów dla ryzyka rynkowego,• wysokości oprocentowania dla produktów z oferty Banku,• wprowadzenia narzędzi i instrumentów niezbędne do zarządzania ryzykiem rynkowym.
<u>Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz Ekonomicznych (ZZRA)</u>	<ul style="list-style-type: none">• odpowiada za opracowanie strategii i polityki zarządzania ryzykiem rynkowym,• opracowuje zasady zarządzania ryzykiem w zakresie jego pomiaru, raportowania, limitowania i kontroli,• analizuje i monitoruje strukturę bilansu Banku w aspekcie ponoszonego ryzyka rynkowego oraz kontroluje przestrzeganie przyjętych w tym zakresie norm ostrożnościowych,• przygotowuje propozycje limitów ograniczających ryzyko

	<p>rynkowe,</p> <ul style="list-style-type: none"> • sporządza raporty dla Zarządu Banku dotyczące ekspozycji Banku na to ryzyko rynkowe.
<u>Prezes Zarządu</u>	<ul style="list-style-type: none"> • nadzoruje pracę Zespołu Zarządzania Ryzykami i Analiz Ekonomicznych.
<u>Wiceprezes ds. handlowych</u>	<ul style="list-style-type: none"> • ustala zasady oprocentowania produktów w ofercie Banku oraz przedstawia propozycje tabel oprocentowania produktów, • opracowuje zasady wprowadzania nowych produktów do oferty Banku, • dokonuje ocen rentowności produktów bankowych, • określa zasady opracowania i wdrażania produktów Banku, • przedstawia propozycję oraz wnioskuje na Zarząd Banku w sprawie oprocentowania produktów znajdujących się w ofercie Banku.
<u>Zespół Kontroli Wewnętrznej (ZKW)</u> <u>Stanowisko ds. zgodności</u>	<ul style="list-style-type: none"> • opiniuje system zarządzania Bankiem, w tym skuteczność zarządzania ryzykiem rynkowym w działalności Banku, • przeprowadza czynności kontrolne w komórkach organizacyjnych Banku uczestniczących w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym, w celu dokonania kontroli zgodności działania kontrolowanych komórek z obowiązującymi regulacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi.

Proces zarządzania ryzykiem walutowym

Działalność dewizowa Banku, pomimo że stanowi nieznaczną część sumy bilansowej odgrywa znaczącą rolę w ofercie Banku. Zespół Dewizowy w Banku dokonuje operacji za pośrednictwem Banku Zrzeszającego, obsługuje dużych klientów oraz kształtuje politykę cenową Banku w tym zakresie. Dochody z działalności dewizowej pochodzą głównie z przeprowadzanych przez Bank operacji wymiany walut. Strategią Banku jest prowadzenie konserwatywnej polityki w zakresie ryzyka walutowego, tzn. kształtowanie pozycji w granicach niewiążących się z koniecznością utrzymywania wymogu kapitałowego. Należy podkreślić, że takie podejście nie ogranicza w żaden sposób rozwoju wolumenu transakcji walutowych oferowanych klientom Banku.

System identyfikacji, pomiaru i raportowania

Poziom ryzyka walutowego w działalności Banku z tytułu ryzyka kursowego ograniczony jest poprzez limity maksymalnej pozycji walutowej w tym limity pozycji dla poszczególnych walut. Wysokość limitów i wymogi kapitałowe związane z działalnością walutową przyjęte zostały na podstawie odrębnej Uchwały przez Zarząd Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim.

System limitów wewnętrznych Banku w zakresie ryzyka walutowego:

- limit całkowitej pozycji walutowej na koniec dnia.

Dodatkowo przyjmuje się limity pozycji dla poszczególnych walut:

- Waluta Unii Europejskiej EUR – limit max 0,90%,

- Dolar amerykański USD – limit max 0,90%,
- Funt brytyjski – limit max 0,20%.

Wymienione limity nałożone na poszczególne pozycje walutowe Banku określają maksymalny udział indywidualnych pozycji walutowych w odniesieniu do funduszy własnych Banku. Monitoring wykorzystania limitów w zakresie ryzyka walutowego realizowany jest w Zespole Zarządzania Ryzykami i Analiz Ekonomicznych. Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nieprzekraczającej 2% funduszy własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.

Walutowa pozycja całkowita wg stanu na dzień 31.12.2023 r. w tys. zł

Pozycja całkowita Banku	216,68
--------------------------------	---------------

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego na przestrzeni 6 ostatnich miesięcy poprzedzających datę analizy wyniósł zero, gdyż całkowita pozycja walutowa w Banku nie przewyższała 2% funduszy własnych Banku. Poziom ryzyka walutowego raportowany jest do Zarządu Banku w okresach miesięcznych, natomiast do Rady Nadzorczej w cyklach kwartalnych, zgodnie z trybem przewidzianym w „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej”.

Poziom ekspozycji Banku na ryzyko rynkowe ograniczany jest obowiązującym systemem limitów zarówno zewnętrznych, jak i wewnętrznych.

3.3.3 Ryzyko operacyjne

Cele i strategie w zakresie zarządzania **ryzykiem operacyjnym** zostały zawarte w pkt 15 niniejszej Informacji.

3.3.4 Ryzyko koncentracji

Definicja

Ryzyko koncentracji zagrożenie wynikające z nadmiernych koncentracji z tytułu ekspozycji wobec poszczególnych klientów, grup powiązanych klientów, klientów działających w tym samym sektorze gospodarki, regionie geograficznym, prowadzących tę samą działalność lub dokonujących obrotu tymi samymi towarami, podmiotów należących do grupy kapitałowej banku (zarówno w ujęciu transgranicznym, jak i krajowym), ekspozycji denominowanych w tej samej walucie lub indeksowanych do tej samej waluty, z tytułu stosowanych technik

ograniczenia ryzyka kredytowego oraz dużych pośrednich ekspozycji kredytowych, takich jak pojedynczy wystawca zabezpieczenia, charakteryzujących się potencjałem do generowania strat na tyle dużych, by zagrozić kondycji finansowej banku lub zdolności do prowadzenia podstawowej działalności lub doprowadzić do istotnej zmiany profilu ryzyka banku.

Bank zarządza ryzykiem koncentracji zaangażowań zarówno na poziomie jednostkowym, jak i całego portfela aktywów.

System identyfikacji, pomiaru i raportowania

System identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka koncentracji jest częścią ryzyka kredytowego.

Bank identyfikuje oraz monitoruje ryzyko kredytowe z tytułu łącznych koncentracji zaangażowań:

- 1) wobec pojedynczych klientów lub grup powiązanych klientów w rozumieniu art. 395 ust. 1 Rozporządzenia,
- 2) wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a Ustawy,
- 3) w ten sam sektor gospodarki,
- 4) wobec tego samego produktu,
- 5) w ten sam rodzaj zabezpieczenia.

Bank posiada limity koncentracji zaangażowań oraz zaangażowań kapitałowych wobec pojedynczych podmiotów oraz powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, w tym:

- limit A – określony w art. 395 ust. 1 Rozporządzenia, stanowiący 25% wartości uznanego kapitału Banku, obejmujący wszystkie ekspozycje Banku wobec danego klienta lub grupy powiązanych klientów, obliczone z uwzględnieniem skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399-403 Rozporządzenia,
- limit B - określony w art. 395 ust. 1 Rozporządzenia, z tytułu zaangażowania Banku wobec klienta, który jest instytucją lub wobec grupy powiązanych klientów do której należy co najmniej jedna instytucja, wartość limitu stanowi 10% wartości uznanego kapitału Banku lub kwoty 150 mln EUR, w zależności od tego, która z tych kwot jest wyższa, pod warunkiem że suma wartości ekspozycji wobec wszystkich powiązanych klientów niebędących instytucjami, po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399-403 Rozporządzenia, nie przekracza 10% wartości uznanego kapitału Banku,
- limit C - określony w art. 79a ust. 4 Ustawy, stanowiący 25% kapitału podstawowego Tier I, o którym mowa w art. 50 Rozporządzenia, dla sumy kredytów, pożyczek

pieniężnych, gwarancji bankowych, poręczeń i innych zobowiązań pozabilansowych udzielonych Członkom Zarządu lub Rady Nadzorczej Banku, osobom zajmującym kierownicze stanowiska w Banku oraz podmiotom z nimi powiązanym.

Dla każdej limitowanej pozycji koncentracji łącznego zaangażowania i zaangażowania kapitałowego wobec pojedynczych podmiotów oraz powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie obowiązują:

- limit zewnętrzny (wynikający z Rozporządzenia, Ustawy lub Uchwały o adekwatności kapitałowej banków),
- limit wewnętrzny Banku.

Powyższe limity określone są jako procent uznanego kapitału Banku lub kapitału podstawowego Tier I Banku ustalonych zgodnie z Rozporządzeniem lub Ustawą Prawo bankowe.

Limity wewnętrzne nie mogą przekraczać wysokości limitów zewnętrznych.

W przypadku wykorzystania limitu na poziomie ustalonym przez Bank, podejmowane są działania w celu ograniczenia poziomu koncentracji zaangażowań.

Bank uznaje, że ryzyko wynikające z koncentracji zaangażowań w procesie obliczania kapitału regulacyjnego potencjalnie nie jest w pełni zidentyfikowane i w konsekwencji może nie w pełni być pokryte wymogiem kapitałowym ustalonym w Filarze I.

Zasady klasyfikacji ryzyk koncentracji zaangażowań pod względem istotności, Bank ustala w oparciu o procedurę szacowania i oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego.

3.3.5 Ryzyko płynności

Cele i strategie w zakresie zarządzania **ryzykiem płynności** zostały zawarte w pkt 25 niniejszej Informacji.

3.3.6 Ryzyko braku zgodności (compliance risk)

Definicja

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności obejmuje identyfikację i ocenę zagrożeń dla działania Banku, monitorowanie zaistniałych przypadków ryzyka braku zgodności, podejmowanie działań wspierających i naprawczych oraz zapobiegających narażaniu Banku na występowanie zdarzeń wynikających z ryzyka braku zgodności oraz potencjalnych negatywnych skutków finansowych i niefinansowych nieprzestrzegania przez Bank

przepisów prawa, standardów rynkowych oraz standardów etycznych obowiązujących w Banku.

Zapewnienie zgodności w Banku realizowane jest poprzez funkcję kontroli oraz zarządzanie ryzykiem braku zgodności poprzez:

- 1) dostosowywanie przez komórki organizacyjne działalności Banku do obowiązujących przepisów prawa i rekomendacji nadzorczych;
- 2) budowanie i promowanie zasad postępowania pracowników Banku, zgodnych z obowiązującymi w Banku przepisami wewnętrznymi i standardami etycznymi, określonymi w Kodeksie etyki;
- 3) przeciwdziałanie i zarządzanie konfliktowi interesu;
- 4) przeciwdziałanie nadużyciom,
- 5) ochronę pracowników zgłaszających nieprawidłowości dotyczące naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych przed działaniami o charakterze represyjnym, dyskryminacją lub innymi rodzajami niesprawiedliwego traktowania;
- 6) przeciwdziałanie mobbingowi;
- 7) ochronę interesów klienta poprzez:
 - a) uczciwie i kompetentne informowanie klientów o ofercie Banku,
 - b) precyzyjne i zrozumiałe formułowanie wzorców umownych stosowanych w relacjach z klientami oraz ich ocenę pod kątem potencjalnego występowania w ich treści klauzul abuzywnych,
 - c) precyzyjne i zrozumiałe formułowanie wszelkich pism, materiałów informacyjnych i marketingowych kierowanych do klientów, a w szczególności informacji o zmianach obowiązujących regulaminów, kosztach i ryzykach związanych z oferowanymi produktami w sposób umożliwiający klientowi dokonanie właściwego wyboru,
 - d) zabezpieczenie przed ujawnieniem tajemnicy bankowej lub nieuzasadnionym przetwarzaniem danych osobowych klientów Banku,
 - e) dokonywanie oceny nowych i zmian istniejących produktów i usług dla klientów Banku oraz prawidłowości oferowania i sprzedaży klientom produktów i usług bankowych,
 - f) ustalenie zasad wynagradzania pracowników Banku w sposób nie zachęcający do faworyzowania własnych interesów ze szkodą dla klienta,

- 8) rozpatrywanie skarg/reklamacji w sposób zgodny z obowiązującymi regulacjami i przepisami prawa,
- 9) monitorowanie zasad postępowania dotyczących realizacji zadań związanych ze zleceniem przez Bank czynności do wykonania przez podmioty zewnętrzne (outsourcing),
- 10) przeciwdziałania manipulacjom rynkowym,
- 11) przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

Ryzyko braku zgodności dotyczy nie tylko postępowania zgodnego z przepisami prawa ale również wewnętrznymi zasadami, normami i standardami oraz normami postępowania etycznego, które obowiązują i funkcjonują wewnątrz Banku.

Proces zarządzania

Proces zarządzania zgodnością jest procesem strategicznym, który wywiera wpływ na funkcjonowanie całego Banku.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności obejmuje:

- 1) identyfikację;
- 2) ocenę,
- 3) kontrolę
- 4) monitorowanie;
- 5) raportowanie.

Bank posiada sformalizowane zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności zawarte w „Polityce zgodności Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim”, „Instrukcji zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim” oraz „Regulaminie funkcjonowania stanowiska ds. zgodności w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim”.

Rozwiązania organizacyjne

W procesie zapewnienia zgodności udział biorą:

- 1) Radę Nadzorczą Banku,
- 2) Zarząd Banku,
- 3) Stanowisko ds. zgodności,
- 4) Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz Ekonomicznych,
- 5) Wiceprezes Zarządu ds. finansowych wraz z Koordynatorem Programu,
- 6) Zespół Informatyki,
- 7) Inspektor Ochrony Danych Osobowych,

- 8) Zespół Organizacyjno-Administracyjny,
- 9) Dyrektorzy jednostek organizacyjnych,
- 10) pozostałe jednostki i komórki organizacyjne Banku.

System identyfikacji, pomiaru i raportowania

Profil ryzyka braku zgodności w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim wyznaczany jest w oparciu o dane dotyczące następujących strat finansowych i potencjalnych strat finansowych, ponoszonych przez Bank oraz kluczowych wskaźników ryzyka braku zgodności.

- odsetki karne,
- zapłacone kary nałożone przez regulatorów: KNF, UOKIK, UODO,
- zapłacone odszkodowania,
- koszty windykacji, spowodowane nieprzestrzeganiem przepisów wewnętrznych i zewnętrznych Banku,
- koszty procesów sądowych.

Kluczowe wskaźniki ryzyka braku zgodności:

- liczba zgłoszonych naruszeń norm zgodności,
- liczba skarg klientów do regulatorów,
- liczba reklamacji niekartowych klientów Banku,
- liczba reklamacji kartowych klientów Banku,
- liczba przeanalizowanych i zgłoszonych podejrzeń prania pieniędzy,
- liczba przeprowadzonych postępowań wyjaśniających, na skutek zgłoszonych naruszeń,
- liczba spraw sądowych związanych z nieprzestrzeganiem prawa,
- liczba niekorzystnie rozstrzygniętych spraw sądowych.

Ryzyko braku zgodności na podstawie odnotowanych strat finansowych w okresie od stycznia do grudnia 2023 r. uznane zostało za ryzyko istotne i trudno mierzalne.

Poziom ryzyka braku zgodności oraz straty ponoszone w tym obszarze są raportowane do Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej w cyklach kwartalnych zgodnie z trybem przewidzianym w „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej”. Znaczące straty spowodowane zdarzeniem operacyjnym należącym do obszaru ryzyka zgodności są w trybie bieżącym raportowane do Zarządu Banku. Poziom ryzyka braku zgodności oraz straty ponoszone w tym obszarze są raportowane do odpowiednich instytucji zewnętrznych zgodnie z przepisami, dotyczącymi zarządzania zgodnością.

Osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Banku zobowiązane są do przeprowadzania

testowania poziomego w obszarze ryzyka braku zgodności.

Audyt wewnętrzny w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności przeprowadza Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS na podstawie zawartej umowy.

Stosowane zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka

Występowanie oraz skutki zrealizowania ryzyka braku zgodności, w przypadkach tego wymagających, są ograniczane poprzez:

- 1) zmianę istniejących procesów realizowanych w Banku;
- 2) zmianę procedur,
- 3) dostosowanie istniejących regulacji wewnętrznych w celu zminimalizowania ryzyka braku zgodności lub wdrożenie nowych regulacji wewnętrznych,
- 4) stosowanie zabezpieczeń finansowych,
- 5) rozdzielność obowiązków pomiędzy właściwymi jednostkami/komórkami organizacyjnymi,
- 6) podnoszenie świadomości pracowników Banku poprzez tematyczne szkolenia,
- 7) rozdzielność obowiązków pomiędzy właściwymi jednostkami/komórkami organizacyjnymi,
- 8) wprowadzanie lub modyfikowanie istniejących zabezpieczeń (jak np. prawa dostępu, blokady itp.).

4. Zasady zarządzania (art. 435 ust. 2 Rozporządzenia)

4.1 Ilość stanowisk dyrektorskich zajmowanych w Banku przez Członków Zarządu Banku

Członkowie Zarządu nie zajmowali stanowisk dyrektorskich w innych instytucjach ani organach innych podmiotów. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć stanowisko zajmowane w organie Banku lub organach innych podmiotów.

4.2 Zasady powoływania i oceny kwalifikacji, doświadczenia i reputacji członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Członków Zarządu powoływała zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza Banku. Członkowie Zarządu podlegali ocenie odpowiedniości uwzględniającej doświadczenie, reputację oraz kwalifikacje. Zasady wyboru Członków Zarządu i ocen zawierały następujące procedury wewnętrzne:

- 1) „Polityka oceny odpowiedniości Członków Zarządu oraz osób pełniących kluczowe

funkcje w Banku”,

- 2) „Regulamin działania Zarządu Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim”.

Członków Rady Nadzorczej powoływało zgodnie z przepisami prawa Zebranie Przedstawicieli. Członkowie Rady Nadzorczej podlegali ocenie odpowiedniości, uwzględniającej kwalifikacje, doświadczenie i reputację. Zasady wyboru Członków Rady Nadzorczej i ocen zawierały następujące procedury wewnętrzne:

- 1) „Statut Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim”,
- 2) „Regulamin obrad Zebrania Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim”,
- 3) „Polityka oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim”,
- 4) „Regulamin działania Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim”.

Procedury zostały zatwierdzone przez Zebranie Przedstawicieli.

Członkowie Rady Nadzorczej oraz Zarządu Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim spełniają wymogi określone w przepisach art. 22 aa ustawy Prawo bankowe, tj. posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie, odpowiednie do pełnionych przez nich obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonania tych obowiązków.

Członkowie Zarządu spełniają wymóg niekaralności.

a) Zasady zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Bank z uwagi na skalę działalności nie stosuje strategii w zakresie zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

4.3 Zasady przepływu informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku

W Banku funkcjonuje system informowania i raportowania o istotnych rodzajach ryzyka. Raporty opracowane przez pracowników komórki organizacyjnej podlegają zatwierdzeniu przez nadzorującego Członka Zarządu, a następnie w terminach prezentowane są na posiedzeniach Zarządu Banku.

Odbiorcy, częstotliwość oraz terminy sporządzania informacji zarządczej w zakresie ryzyk zostały określone w „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim”.

Zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowana do skali narażenia na ryzyko, a także

zmienności ryzyka, zapewniając możliwość podejmowania decyzji oraz odpowiedniej redukcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

Rada Nadzorcza otrzymuje raporty dotyczące oceny narażenia Banku na poszczególne rodzaje ryzyka, zgodnie z przyjętymi w Banku procedurami.

4.4 Posiadanie (bądź nie) przez Bank oddzielnego komitetu ds. ryzyka oraz liczby posiedzeń komitetu, które się odbyły

Bank z uwagi na skalę działania nie ma obowiązku tworzenia w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka. W wyniku wejścia w życie z dniem 21.10.2017 r. Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, Rada Nadzorcza Banku powołała Komitet Audytu. Celem Komitetu jest wspieranie działania Rady Nadzorczej Banku poprzez przedstawianie jej swojego stanowiska, ocen lub rekomendacji, pozwalających na podjęcie stosownych decyzji w obszarach sprawozdawczości finansowej, systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem.

W 2023 roku Komitet Audytu Rady Nadzorczej odbył 7 posiedzeń.

5. Zakres konsolidacji ostrożnościowej (art. 436 b Rozporządzenia)

Bank nie posiada podmiotów zależnych, w związku z powyższym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

6. Fundusze własne (art. 437 Rozporządzenia)

Bank definiuje części składowe funduszy własnych zgodnie z obowiązującymi przepisami na dzień 31 grudnia 2023 r., w szczególności postanowieniami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 i Ustawy Prawo Bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r.

Fundusze własne (uznany kapitał) – wyliczany na podstawie Rozporządzenia oznacza sumę następujących elementów:

- a) kapitału Tier I,
- b) kapitału Tier II.

Kapitał Tier I Banku to suma kapitału podstawowego Tier I (CET 1) i kapitału dodatkowego Tier I (AT1).

Kapitał podstawowy Tier I (CET I) składa się z następujących pozycji z zastosowaniem wyłączeń, korekt i opcji alternatywnych o których mowa w Rozporządzeniu:

- a) funduszu udziałowego z zastrzeżeniem lit e);
- b) azio emisyjne związane z instrumentami określonymi w pkt a);
- c) funduszu zasobowego;
- d) zyski zatrzymane;
- e) skumulowane inne całkowite dochody;
- f) kapitał rezerwowy;
- g) fundusz ogólnego ryzyka bankowego;
- h) niezrealizowane zyski i straty z tytułu posiadanych aktywów lub zobowiązań wycenianych do wartości godziwej;
- i) odliczenia do pozycji kapitału podstawowego Tier I, w tym:
 - 1) straty za bieżący rok obrachunkowy,
 - 2) wartości niematerialne i prawne,
 - 3) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności,
 - 4) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i wynikające z różnic przejściowych, jeżeli ich wartość przekracza określone limity,
 - 5) posiadane własne instrumenty kapitałowe,
 - 6) udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe,

- 7) udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,
- 8) udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity,
- 9) kwotę ekspozycji znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym oraz pozycji sekurytyzacyjnych, jeżeli ich wartość przekracza ustalone limity (alternatywnie wobec kwoty tych ekspozycji może zostać zastosowana waga ryzyka 1 250 %).

Na kapitał dodatkowy Tier I (AT1) składają się następujące elementy:

- a) instrumenty kapitałowe nie spełniające warunków określonych dla instrumentów kapitału podstawowego Tier I lub Tier II;
- b) azio emisyjne związane z instrumentami określonymi w pkt 1;
- c) odliczenia do pozycji kapitału dodatkowego Tier I, w tym:
 - 1) udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe,
 - 2) udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,
 - 3) udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity.

Na kapitał Tier II składają się następujące elementy:

- a) instrumenty kapitałowe nie spełniające warunków określonych dla instrumentów kapitału Tier I oraz pożyczki podporządkowane;
- b) azio emisyjne związane z instrumentami określonymi w pkt 1;
- c) korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego przed skutkami podatkowymi w wysokości do maksymalnie 1,25 % kwot ekspozycji ważonych ryzykiem;
- d) odliczenia do pozycji kapitału Tier II, w tym:
 - 1) udziały kapitałowe w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe,
 - 2) udziały kapitałowe w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,

- 3) udziały kapitałowe w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity.

Kapitał założycielski: Kapitał Tier I (po pomniejszeniach wynikających z Rozporządzenia) pomniejszony o fundusz ogólnego ryzyka.

Bank nie posiada pozycji kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier I.

Na podstawie art. 92 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. Bank zobowiązany jest spełniać wymogi w zakresie funduszy własnych w zakresie następujących wskaźników kapitałowych:

- współczynnik kapitału podstawowego Tier I,
- współczynnik kapitału Tier I,
- łączny współczynnik kapitałowy.

Na dzień 31.12.2023 r. wszystkie wskaźniki kapitałowe ukształtowały się powyżej regulacyjnych wymogów minimalnych.

Fundusze własne Banku (kapitał regulacyjny) na dzień 31.12.2023 r. wynosiły 31 700 tys. zł, co przy średnim kursie euro ogłoszonym przez NBP w wys. 4,348 zł stanowiło równowartość 7 291 tys. euro.

Fundusze własne według Rozporządzenia wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

Dane w tys. zł

FUNDUSZE WŁASNE WEDŁUG ROZPORZĄDZENIA CRR:

FUNDUSZE WŁASNE	31 700
Kapitał Tier 1	31 700
Kapitał podstawowy CET 1	31 700
Kapitał rezerwowy (Fundusz zasobowy)	31 022
Fundusz ogólnego ryzyka	0,00
Fundusz z aktualizacji wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży	-194
Skumulowane inne całkowite dochody	80
Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale Tier 1	0,00
Korekty okresu przejściowego - Funduszu udziałowy (amortyzacja 20%)	813
(-) Wartości niematerialne i prawne	- 7
(-) posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym CET1 podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji	0,00
(-) aktywa z tytułu podatku odroczonego kwalifikujące się do pomniejszeń, zależne od przyszłej rentowności i wynikające z różnic przejściowych (konto 58000-1), jeśli przekracza wartość 10% kapitału podstawowego T1	0,00
(-) zaangażowania DDS/ wskaźnik AVA	- 15
Inne przejściowe korekty CET1	0,00
Dodatkowy kapitał podstawowy (AT 1)	0,00
Kapitał Tier 2	0,00

Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane zaliczane do T2	0,00
Kwota rezerwy ogólnej na ryzyko kredytowe	0,00
Inne przejściowe korekty T2	0,00
WYMÓG KAPITAŁOWY	12 796
Współczynnik kapitałowy podstawowy Tier 1 (CET1)	19,82%
Współczynnik kapitałowy Tier 1	19,82%
Całkowity współczynnik kapitałowy	19,82%

Bank przyjmuje strategię bezpiecznego funkcjonowania opartą na utrzymywaniu rozmiarów działalności obarczonych ryzykiem na poziomie adekwatnym do posiadanych funduszy własnych.

Wskaźnik rentowości aktywów ROA wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r., wyniósł 1,88%.

7. Wymogi kapitałowe (art. 438 Rozporządzenia)

7.1 Opis metody stosowanej przez Bank do oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego w celu wsparcia bieżących i przyszłych działań, wraz z wyliczeniem wartości kapitału wewnętrznego (art. 438 a Rozporządzenia)

Proces oceny kapitału wewnętrznego (ICAAP) jest prowadzony w dwóch filarach:

- 1) filar I obejmuje ryzyka oceniane w ramach wymogów regulacyjnych;
- 2) filar II obejmuje ryzyka filaru I nie w pełni pokryte kapitałem regulacyjnym oraz pozostałe ryzyka zidentyfikowane w procesie oceny adekwatności kapitału wewnętrznego.

Bank wyznacza kapitał regulacyjny dla:

- ryzyka kredytowego – w oparciu o metodę standardową,
- ryzyka walutowego – w oparciu o metodę podstawową,
- ryzyka operacyjnego – w oparciu o metodę wskaźnika bazowego.

Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest zapewnienie utrzymywania kapitału w wysokości dostosowanej do profilu ryzyka Banku. Dążąc do tego celu w procesie ICAAP realizowane są następujące działania:

- 1) identyfikacja rodzajów ryzyka występujących w Banku;
- 2) wyodrębnienie istotnych rodzajów ryzyka;
- 3) pomiar i alokacja kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka;
- 4) agregacja kapitału wewnętrznego;
- 5) monitorowanie i raportowanie kapitałowe;
- 6) zarządzanie adekwatnością kapitałową.

Rezultatem procesu szacowania kapitału wewnętrznego jest ustalenie całkowitego wymaganego poziomu kapitału na pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka i jego jakościowa ocena.

Kapitał wewnętrzny zdefiniowany jest jako oszacowana przez Bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka. Kapitał wewnętrzny stanowi sumę kapitału alokowanego na ryzyka filaru I i filaru II.

Na podstawie oceny procesu ICAAP, w tym weryfikacji definicji ryzyk uwzględnianych w procesie oraz określeniu istotności ryzyk wg stanu na dzień 31 marca 2023 r., za **istotne** uznano następujące rodzaje:

1. Ryzyko kredytowe;
2. Ryzyko rynkowe:
 - a) Ryzyko walutowe;
 - b) Ryzyko stopy procentowej;
3. Ryzyko operacyjne;
4. Ryzyko koncentracji;
5. Ryzyko płynności i finansowania;
6. Ryzyko braku zgodności (compliance risk).

Do ryzyk występujących w działalności Banku, **nie uznanych za ryzyka istotne**, należą:

1. Ryzyko strategiczne (biznesowe);
2. Ryzyko wyniku finansowego;
3. Ryzyko cyklu gospodarczego;
4. Ryzyko kapitałowe;
5. Ryzyko modeli;
6. Ryzyko rezydualne;
7. Ryzyko utraty reputacji;
8. Ryzyko transferowe,

Bank monitoruje ryzyka istotne zgodnie z posiadanymi pisemnymi procedurami zarządzania tymi ryzykami.

Proces szacowania kapitału wewnętrznego stanowi integralną część systemu zarządzania Bankiem oraz podejmowania decyzji o charakterze zarządczym w Banku z uwzględnieniem strategii Banku.

W ramach procesu oceny adekwatności kapitałowej, Bank dąży do sprecyzowania czy posiadany kapitał jest odpowiedni do skali ponoszonego ryzyka, dokonując na bieżąco identyfikacji i oceny ponoszonego ryzyka.

Rada Nadzorcza Banku zatwierdza proces szacowania kapitału wewnętrznego.

Zarząd Banku przekazuje Radzie Nadzorczej Banku okresowe informacje, przedstawiające w sposób rzetelny, czytelny i syntetyczny, rodzaje i wielkość ryzyka występującego w działalności Banku.

Całość procesu wewnętrznego oceny adekwatności kapitałowej podlega corocznemu przeglądowi, którego adekwatność jest oceniana w ramach Audytu Wewnętrznego.

Zarząd Banku odpowiada za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej, procesu szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu

szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz za nadzór nad efektywnością tych procesów.

Kapitał wewnętrzny Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim na dzień **31 grudnia 2023 r.** wyniósł **14 198 tys. zł.**

Dane w tys. zł

Rodzaj ryzyka	Wymagany wg Banku kapitał na zabezpieczenie ryzyka	Alokacja kapitału według wymagań dla Filara I	Alokacja kapitału według wymagań dla Filara II
Ryzyko kredytowe	10 335	10 335	0
Ryzyko walutowe (rynkowe)	0	0	0
Ryzyko operacyjne	2 461	2 461	0
Łączny wymóg na powyższe ryzyka	12 796	12 796	0
Redukcja wymogu kapitałowego	0	0	0
Ryzyko koncentracji zaangażowań, z tego:	0	0	0
koncentracji dużych zaangażowań	0	0	0
koncentracji w sektor gospodarki	0	0	0
koncentracji przyjętych form zabezpieczenia	0	0	0
koncentracji zaangażowań w jednorodny instrument finansowy	0	0	0
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej, z tego:	1 402	0	1 402
ryzyko niedopasowania, ryzyko bazowe, ryzyko opcji klienta	1 402	0	1 402
wartość ekonomiczna kapitału			
Ryzyko płynności (wynikające z nieodpowiedniego poziomu aktywów płynnych)	0	0	0
Ryzyko wyniku finansowego	0	0	0
Ryzyko kapitałowe, z tego:	0	0	0
koncentracji funduszu udziałowego	0	0	0
koncentracji „dużych” udziałów	0	0	0

niedotrzymania minimalnych progów kapitałowych	0	0	0
Pozostałe ryzyka, z tego:	0	0	0
cyklu gospodarczego	0	0	0
strategiczne	0	0	0
utruty reputacji	0	0	0
transferowe	0	0	0
rezydualne	0	0	0
modeli	0	0	0
Kapitał wewnętrzny	14 198	12 796	1 402

7.2 Rezultaty stosowanego przez Bank wewnętrznego procesu oceny adekwatności kapitałowej, w tym skład dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych określonych na podstawie procesu przeglądu nadzorczego, o którym mowa w art. 104 ust. 1 lit. a Dyrektywy

Nie dotyczy.

7.3 8% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji określonej w art. 112 Rozporządzenia

Wyliczenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego na dzień 31 grudzień 2023 r. według poniżej przedstawionej tabeli.

Klasa ekspozycji kredytowej	Wymóg kapitałowy (w tys. zł)
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	27
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	1 227
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	2
ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	-
ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	-
ekspozycje wobec instytucji	8
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	636
ekspozycje detaliczne	6 957
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach mieszkalnych	342
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	262
ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-
ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	-
pozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne	-
ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	-
ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-
ekspozycje kapitałowe	330
inne pozycje	544
Razem	10 335

8. Ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta (art. 439 Rozporządzenia)

Nie dotyczy. Na dzień 31 grudnia 2023 r. Bank nie posiadał ekspozycji na ryzyko kredytowego kontrahenta. Bank nie posiada portfela handlowego.

9. Bufory kapitałowe (art. 440 Rozporządzenia)

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym Bank nie ma obowiązku wyliczania bufora antycyklicznego, natomiast wyznacza poziom bufora zabezpieczającego oraz poziom bufora na ryzyko systemowe.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. kwota bufora zabezpieczającego wyniosła 3 999 tys. zł.

10. Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego (art. 441 Rozporządzenia)

Na dzień 31 grudnia 2023 r. Bank nie należał do globalnych instytucji o znaczeniu systemowym.

11. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego (art. 442 Rozporządzenia)

11.1 Definicja dla należności: nieobsługiwanych i restrukturyzowanych oraz przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014).

Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za **ekspozycje nieobsługiwane** uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie ekspozycji przekracza 90 dni,
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

Ekspozycjami zagrożonymi są należności poniżej standardu, wątpliwe i stracone zgodnie z kryteriami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Bank przeprowadza klasyfikację i dokonuje podziału należności i zobowiązań pozabilansowych na kategorie ryzyka:

- należności normalne;
- należności pod obserwacją;
- należności zagrożone, w tym: poniżej standardu, wątpliwe i stracone.

Klasyfikacja sporządzana jest na podstawie „Instrukcji Zasad klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim”.

Stosowane są dwa podstawowe, niezależne od siebie kryteria:

- kryterium terminowości – terminowość spłaty kapitału lub odsetek;

- kryterium ekonomiczne – badanie sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika (kredytobiorcy, poręczyciela).

Wysokość tworzonych rezerw związana jest bezpośrednio z kategorią ryzyka, do której została zaklasyfikowana ekspozycja oraz z jakością przyjętych zabezpieczeń prawnych ekspozycji.

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,

po uwzględnieniu pomniejszeń podstawy naliczania rezerw i odpisów.

11.2 Opis strategii (metod) przyjętych do ustalania korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego

Bank tworzy rezerwy celowe na ryzyko związane z działalnością Banku w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do:

- kategorii „normalne” – w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych;
- kategorii „pod obserwacją”;
- grupy „zagrożone” – w tym do kategorii „poniżej standardu”, „wątpliwe” lub „stracone”.

Wysokość tworzonych rezerw związana jest bezpośrednio z kategorią ryzyka, do której została zaklasyfikowana ekspozycja oraz z jakością przyjętych zabezpieczeń prawnych ekspozycji.

W przypadku ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych, Bank tworzy rezerwy celowe w wysokości co najmniej:

- 1,5% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „normalne”;
- 100% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „stracone”.

W przypadku ekspozycji kredytowych klientów instytucjonalnych oraz ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów mieszkaniowych oraz pożyczek i kredytów hipotecznych, Bank tworzy rezerwy celowe w wysokości co najmniej:

- 1,5% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych

zaklasyfikowanych do kategorii „pod obserwacją”;

- 20% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „poniżej standardu”;
- 50% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „wątpliwe”;
- 100% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „stracone”.

11.3 Całkowiłą kwotę ekspozycji po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego, a także średnią kwotę ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji

Całkowiłą kwota ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego według klas ekspozycji.

Dane w tys. zł

Klasa ekspozycji kredytowej	Wartość ekspozycji na dzień 31 grudnia 2023 r.	Średnia wartość ekspozycji za rok 2023 r.
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	332	1 484
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	15 340	14 722
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	19	8
ekspozycje wobec instytucji	105	70
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	7 956	8 173
ekspozycje detaliczne	86 958	81 218
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	4 275	6 558
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	3 282	949
ekspozycje kapitałowe	4 123	2 270
inne pozycje	6 802	8 216
Razem	129 192	123 668

11.4 Struktura geograficzna ekspozycji w podziale na klasy ekspozycji

Struktura geograficzna ekspozycji nie jest prezentowana ponieważ Bank prowadzi działalność wyłącznie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

11.5 Struktura branżowa ekspozycji lub w podziale według typu kontrahenta, w rozbięciu na klasy ekspozycji, w tym określenie ekspozycji wobec MŚP, wraz z dodatkowymi informacjami

Podstawą zakwalifikowania zaangażowania według podziału sektorowego gospodarki jest podział stosowany przez Główny Urząd Statystyczny.

Bank przyjął następujący podział sektorowy gospodarki, na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) – Dz. U. Nr 251, poz. 1885.

Dane w tys. zł	
Wyszczególnienie (wg PKD 2007)	Wartość ekspozycji
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	22 591
administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	28 120
działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	12 209
handel hurtowy i detaliczny naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	4 867
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	7 512
budownictwo	7 589
przetwórstwo przemysłowe	4 895
dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2 930
transport i gospodarka magazynowa	2 489
edukacja	1 059
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	346
pozostała działalność usługowa	166
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	134
górnictwo i wydobywanie	38
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	30
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	0
informacja i komunikacja	0
działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0
gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0
organizacje i zespoły eksterytorialne	0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0
Razem	94 975

11.6 Struktura ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji

Aktywa i pasywa według terminów zapadalności na koniec grudnia 2023 r.

Dane w zł

			Należności, Wartość nominalna	Instrumenty dłużne, Wartość nominalna	Zobowiązania, Wartość nominalna
Sektor finansowy	Banki centralne	Bez określonego terminu	8 330 476		
		> 1 tygodnia <= 1 miesiąca		105 000 000	
	Banki i oddziały instytucji kredytowych	Bez określonego terminu	45 616 844		
		<= 1 tygodnia	8 000 000		
		> 1 tygodnia <= 1 miesiąca	11 300 000		
		> 1 miesiąca <= 3 miesiące	0		0
		> 3 miesiące <= 6 miesięcy	20 000 000		
		> 6 miesięcy <= 1 roku	24 000 000		
		> 5 lat <= 10 lat		32 000 000	0
	Pozostałe monetarne instytucje finansowe	Bez określonego terminu	45 616 844		
		<= 1 tygodnia	8 000 000		
		> 1 tygodnia <= 1 miesiąca	11 300 000		0
		> 1 miesiąca <= 3 miesiące	0		
		> 3 miesiące <= 6 miesięcy	20 000 000		
		> 6 miesięcy <= 1 roku	24 000 000		
		> 5 lat <= 10 lat		32 000 000	0
	Pozostałe instytucje sektora finansowego	Bez określonego terminu	189 533		
Sektor niefinansowy	Przedsiębiorstwa niefinansowe	Bez określonego terminu	11 614		24 902 899
		<= 1 tygodnia	91 516		758 100
		> 1 tygodnia <= 1 miesiąca	395 938		56 255
		> 1 miesiąca <= 3 miesiące	3 563 469		1 070 389
		> 3 miesiące <= 6 miesięcy	1 769 880		2 173 363
		> 6 miesięcy <= 1 roku	3 247 134		650 532
		> 1 roku <= 2 lat	5 757 912		0
		> 2 lat <= 5 lat	8 913 640		0
		> 5 lat <= 10 lat	4 285 455		0
		> 10 lat <= 20 lat	760 010		0
	Gospodarstwa domowe	Bez określonego terminu	1 230 350		210 625 823
		<= 1 tygodnia	239 857		6 698 399
		> 1 tygodnia <= 1 miesiąca	1 101 833		22 742 780
		> 1 miesiąca <= 3 miesiące	2 613 056		48 089 802
		> 3 miesiące <= 6 miesięcy	4 631 996		78 516 086
		> 6 miesięcy <= 1 roku	7 186 959		37 022 553
		> 1 roku <= 2 lat	13 544 369		4 080
> 2 lat <= 5 lat		32 502 939		85 450	
> 5 lat <= 10 lat	22 691 020		0		

		> 10 lat <= 20 lat	25 293 277		0
		> 20 lat	10 469 782		0
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	Bez określonego terminu	11		13 290 478
		<= 1 tygodnia	1 701		16 643
		> 1 tygodnia <= 1 miesiąca	34 965		200 364
		> 1 miesiąca <= 3 miesięcy	77 857		79 099
		> 3 miesięcy <= 6 miesięcy	116 819		0
		> 6 miesięcy <= 1 roku	237 509		40 439
		> 1 roku <= 2 lat	507 438		0
		> 2 lat <= 5 lat	1 703 061		0
		> 5 lat <= 10 lat	2 172 586		0
		> 10 lat <= 20 lat	2 904 032		0
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	Instytucje rządowe szczebla centralnego	Bez określonego terminu			42 624
		> 2 lat <= 5 lat		5 000 000	
	Instytucje samorządowe	Bez określonego terminu	0		6 831 058
		<= 1 tygodnia	0	0	0
		> 1 tygodnia <= 1 miesiąca	148 600	0	0
		> 1 miesiąca <= 3 miesięcy	645 369	0	3 080
		> 3 miesięcy <= 6 miesięcy	2 643 869	0	12 150
		> 6 miesięcy <= 1 roku	1 337 745	0	0
		> 1 roku <= 2 lat	4 029 500	0	174 966
		> 2 lat <= 5 lat	6 234 166	16 550 000	0
		> 5 lat <= 10 lat	8 148 963	27 070 000	0
		> 10 lat <= 20 lat	4 448 000	4 550 000	0
		> 20 lat	500 000	0	0
		Sektor finansowy	Banki centralne	Bez określonego terminu	262 478
Banki i oddziały instytucji kredytowych	Bez określonego terminu		2 067 629		
Sektor niefinansowy (nierzeczydny)	Pozostałe monetarne instytucje finansowe	Bez określonego terminu	2 067 629		
	Przedsiębiorstwa niefinansowe	Bez określonego terminu	0		52 564
	Gospodarstwa domowe	Bez określonego terminu	0		2 060 962
	Gospodarstwa domowe	Bez określonego terminu	0		184 162

11.7 Podział na istotne branże lub typy kontrahentów

Nie dotyczy.

11.8 Kwota ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych

Analiza wiekowa aktywów finansowych przeterminowanych na dzień bilansowy.

Dane w zł

<i>Przeterminowanie / Sektor</i>	<i>Pozostałe należności oraz kredyty i inne należności (w wartości bilansowej brutto)</i>	<i>Rezerwy celowe i odpisy aktualizujące na należności</i>	<i>Pozostałe należności oraz kredyty i inne należności (w wartości bilansowej netto)</i>
Nieprzeterminowane	296 126 622	2 630 033	293 496 591
1. Sektor finansowy	113 109 191	0	113 109 191
2. Sektor niefinansowy	154 798 991	2 630 033	152 168 960
3. Sektor instytucji rządowych i samorządowych	28 218 440	0	28 218 440
Przeterminowane od 1 dnia <= 30 dni	2 197 754	416 988	1 780 766
1. Sektor finansowy	0	0	0
2. Sektor niefinansowy	2 197 754	416 988	1 780 766
3. Sektor instytucji rządowych i samorządowych	0	0,00	0
Przeterminowane > 30 dni <= 90 dni	511 087	15 871	495 215
1. Sektor finansowy	0	0	0
2. Sektor niefinansowy	511 087	15 871	495 215
3. Sektor instytucji rządowych i samorządowych	0	0,00	0
Przeterminowane > 90 dni <= 180 dni	4 356	945	3 410
1. Sektor finansowy	0	0	0
2. Sektor niefinansowy	4 356	945	3 410
3. Sektor instytucji rządowych i samorządowych	0	0,00	0
Przeterminowane > 180 dni <= 1 roku	56 793	56 793	0
1. Sektor finansowy	0	0	0
2. Sektor niefinansowy	56 793	56 793	0
3. Sektor instytucji rządowych i samorządowych	0	0,00	0
Przeterminowane > 1 roku	2 143 078	2 143 078	0
1. Sektor finansowy	0	0	0
2. Sektor niefinansowy	2 143 078	2 143 078	0
3. Sektor instytucji rządowych i samorządowych	0	0,00	0
Suma końcowa	301 039 690	5 263 708	295 775 982

11.9 Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych

		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacji				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu ekspozycji restrukturyzowanych	
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane			Obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	Nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych		W tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne
				W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	W tym ekspozycje dotknięte utratą wartości				
1	Kredyty i zaliczki	271 680	2 426 737		2 426 737	801	1 418 406	1 234 903	0
2	<i>Banki centralne</i>	0	0		0	0	0	0	0
3	<i>Instytucje rządowe</i>	0	0		0	0	0	0	0
4	<i>Instytucje kredytowe</i>	0	0		0	0	0	0	0
5	<i>Inne instytucje finansowe</i>	0	0		0	0	0	0	0
6	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	0	2 016 662		2 016 662	0	1 008 331	1 008 331	0
7	<i>Gospodarstwa domowe</i>	271 680	410 075		410 075	801	410 075	226 572	0
8	Dłużne papiery wartościowe	0	0		0	0	0	0	0
9	Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki	0	0		0	0	0	0	0
10	Łącznie	271 680	2 426 737		2 426 737	801	1 418 406	1 234 903	0

11.10 Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna							W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania
		Ekspozycje obsługiwane		Ekspozycje nieobsługiwane					
		Nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 30 dni	Przeterminowane > 30 dni ≤ 90 dni	Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤ 90 dni	Przeterminowane > 90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok ≤ 5 lat	Przeterminowane > 5 lat	
1	Kredyty i zaliczki	292 277 691	502 757	6 055 015	4 356	56 793	804 928	1 338 149	
2	<i>Banki centralne</i>	0	0	0	0	0	0	0	
3	<i>Instytucje rządowe</i>	28 218 440	0	0	0	0	0	0	
4	<i>Instytucje kredytowe</i>	112 913 265	0	0	0	0	0	0	
5	<i>Inne instytucje finansowe</i>	195 926	0	0	0	0	0	0	
6	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	26 766 905	0	2 021 360	198	220	3 651	19 955	
7	<i>W tym MŚP</i>	26 766 905	0	2 021 360	198	220	3 651	19 955	
8	<i>Gospodarstwa domowe</i>	124 183 155	502 757	4 033 655	4 158	56 573	801 277	1 318 194	
9	Dłużne papiery wartościowe	190 298 583	0	0	0	0	0	0	
10	<i>Banki centralne</i>	104 933 280	0	0	0	0	0	0	
11	<i>Instytucje rządowe</i>	53 455 966	0	0	0	0	0	0	
12	<i>Instytucje kredytowe</i>	31 909 337	0	0	0	0	0	0	
13	<i>Inne instytucje finansowe</i>	0	0	0	0	0	0	0	
14	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	0	0	0	0	0	0	0	
15	Ekspozycje pozabilansowe		0						
16	<i>Banki centralne</i>		0						
17	<i>Instytucje rządowe</i>		0						
18	<i>Instytucje kredytowe</i>		0						
19	<i>Inne instytucje finansowe</i>		0						
20	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>		0						
21	<i>Gospodarstwa domowe</i>		0						
22	Łącznie	482 576 274	502 757	6 055 015	4 356	56 793	804 928	1 338 149	
	Wskaźnik NPL na dzień 31.12.2023 r.	2,90 %							

11.11 Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy

	Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw						Skumulowane odpisania częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe	
	Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane – skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw				Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	tytułu ekspozycji nieobsługiwanych
		W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3		W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3			
1	Kredyty i zaliczki	292 780 448		8 259 241			539 057			4 724 651					3 531 181
2	<i>Banki centralne</i>	0		0			0			0					0
3	<i>Institucje rządowe</i>	28 218 440		0			0			0					0
4	<i>Institucje kredytowe</i>	112 913 265		0			0			0					0
5	<i>Inne instytucje finansowe</i>	195 926		0			0			0					0
6	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	26 766 905		2 045 384			0			1 037 054					1 008 331
7	<i>W tym MŚP</i>	26 766 905		2 045 384			0			1 037 054					0
8	<i>Gospodarstwa domowe</i>	124 685 912		6 213 857			539 057			3 687 597					2 522 850
9	Dłużne papiery wartościowe	190 298 583		0			0			0					0
10	<i>Banki centralne</i>	104 933 280		0			0			0					0
11	<i>Institucje rządowe</i>	53 455 966		0			0			0					0
12	<i>Institucje kredytowe</i>	31 909 337		0			0			0					0
13	<i>Inne instytucje finansowe</i>	0		0			0			0					0
14	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	0		0			0			0,0					0
15	Ekspozycje pozabilansowe	0					0			0,0					0
16	<i>Banki centralne</i>	0					0			0,0					0
17	<i>Institucje rządowe</i>	0					0			0,0					0
18	<i>Institucje kredytowe</i>	0					0			0,0					0
19	<i>Inne instytucje finansowe</i>	0					0			0,0					0
20	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	0					0			0,0					0
21	<i>Gospodarstwa domowe</i>	0					0			0,0					0
22	Łącznie	483 079 031		8 259 241			539 057			4 724 651					3 531 181

11.12 Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne

		Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwale	0,0	0,0
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwale	0,0	0,0
3	<i>Nieruchomości mieszkalne</i>	0,0	0,0
4	<i>Nieruchomości komercyjne</i>	0,0	0,0
5	<i>Ruchomości (samochody, środki transportu itp.)</i>	0,0	0,0
6	<i>Kapitał własny i instrumenty dłużne</i>	0,0	0,0
7	<i>Pozostałe</i>	0,0	0,0
8	Łącznie	0,0	0,0

11.13 Zmiany korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości

Nie dotyczy.

12. Aktywa wolne od obciążeń (art. 443 Rozporządzenia)

Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).

Wartość bilansową aktywów w podziale na kategorie ekspozycji obciążone i wolne od obciążeń prezentuje Tabela poniżej.

Dane w zł

Wyszczególnienie	Aktywa obciążone	Aktywa nieobciążone
Aktywa		
Kredyty na żądanie	0	16 627 593
Instrumenty udziałowe	0	2 101 552
w tym: obligacje zabezpieczone	0	0
w tym: papiery wartościowe zabezpieczone aktywami	0	0
w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych	0	53 455 966
w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe	0	31 909 337
w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	190 298 583
w tym: kredyty hipoteczne	0	98 467 657
Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie	1 087 194	278 061 195
Inne aktywa	0	16 743 803
Aktywa Banku	1 087 194	503 832 726

13. Korzystanie z ECAI (art. 444 Rozporządzenia)

Na dzień 31 grudnia 2023 r. Bank nie korzystał z usług zewnętrznej firmy ratingowej.

14. Wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone zgodnie z art. 92 ust. 3 lit. b i c - ekspozycje na ryzyko rynkowe (art. 445 Rozporządzenia)

Nie dotyczy.

15. Ryzyko operacyjne (art. 446 Rozporządzenia)

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym (Rekomendacja M – Rekomendacja 17)

Informacje jakościowe

Ryzyko operacyjne oznacza ryzyko straty wynikające z nieodpowiednich lub zawodnych procedur wewnętrznych, błędów ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmuje także ryzyko prawne.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie, kontrolę oraz redukcję tego ryzyka i jest realizowany w sposób ciągły.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym jest skuteczny poprzez bieżącą identyfikację oraz raportowanie zdarzeń operacyjnych o istotnych stratach, jak również poprzez kontrolę ryzyka. Główne założenia w zakresie podejścia Banku do zarządzania ryzykiem operacyjnym, odpowiedzialność i zadania w strukturze organizacyjnej systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym określa „Strategia zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim”, przyjęta Uchwałą Rady Nadzorczej Banku.

Uczestnicy procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym	Zakres odpowiedzialności
Rada Nadzorcza Banku	<p>Sprawuje nadzór nad:</p> <ul style="list-style-type: none">• zgodnością strategii i polityki Banku w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, ze strategią i planem finansowym Banku;• wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem operacyjnym oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego procesu;• ryzykiem systemów informatycznych i bezpieczeństwem informacji w tym:<ul style="list-style-type: none">a) zarządzaniem bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego oraz ciągłością działania,b) procesem tworzenia i aktualizacji strategii w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,c) zarządzaniem elektronicznymi kanałami dostępu,d) współpracą z zewnętrznymi dostawcami usług w zakresie środowiska teleinformatycznego i jego bezpieczeństwa,e) zapewnieniem adekwatnej struktury organizacyjnej oraz zasobów kadrowych w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,f) zarządzaniem jakością danych o kluczowym znaczeniu dla Banku.

Zarząd Banku	<p>Odpowiada za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym, • zorganizowanie skutecznego procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz monitorowanie efektywności jego działania, w tym wskazanie osób i jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację poszczególnych elementów systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, • okresowe przedkładanie Radzie Nadzorczej syntetycznej informacji na temat profilu ryzyka operacyjnego, na które narażony jest Bank. • bezpieczeństwo informacji i systemów informatycznych, w związku z tym szczególną uwagę poświęca zagadnieniom: <ul style="list-style-type: none"> a) zarządzaniu bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego oraz ciągłością działania, b) tworzenia i aktualizacji strategii w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego, c) zarządzania elektronicznymi kanałami dostępu, d) współpracy z zewnętrznymi dostawcami usług w zakresie środowiska teleinformatycznego i jego bezpieczeństwa, e) zapewnienia adekwatnej struktury organizacyjnej oraz zasobów kadrowych w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego, f) zarządzania jakością danych o kluczowym znaczeniu dla Banku.
Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz Ekonomicznych (ZZRA)	<p>Odpowiada za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie projektu strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym, • opracowanie i aktualizowanie metodyki zarządzania ryzykiem operacyjnym określonej przez system aktów normatywnych definiujących proces zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz sposoby realizowania tego procesu, • standardowe analizy i raporty oraz inne z zakresu ryzyka operacyjnego, wskazane przez Radę Nadzorczą, Zarząd Banku, a także sprawozdania wynikające z obowiązku informacyjnego wobec uprawnionych instytucji zewnętrznych, • prowadzi analizy profilu i monitorowanie poziomu ryzyka operacyjnego Banku, • koordynowanie procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku, <p>inicjuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wprowadzanie oraz rozwijanie narzędzi wspomagających zarządzanie ryzykiem operacyjnym w tym w szczególności monitoruje poprawność i aktualność funkcjonalności systemu OperNet.
Stanowisko ds. zgodności	<p>Odpowiada za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapewnianie zgodności, • identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności, • zgodność działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi, • raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności, <p>Zadania Stanowiska ds. zgodności wykonuje wyznaczony pracownik Zespołu Kontroli Wewnętrznej</p>
Zespół Kontroli Wewnętrznej (ZKW)	<ul style="list-style-type: none"> • kontroluje system zarządzania Bankiem, w tym skuteczność zarządzania ryzykiem operacyjnym w działalności Banku, • przeprowadza czynności kontrolne w komórkach organizacyjnych Banku w celu dokonania kontroli zgodności działania kontrolowanych komórek z obowiązującymi regulacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi.
Główny Księgowy (GK) oraz Zespół Finansowo Księgowy (ZFK)	<p>Zobowiązany jest do rejestrowania wszystkich strat znajdujących się w ewidencji księgowej (rachunkowej) do systemu OperNet</p>
Wszystkie jednostki/komórki organizacyjne – wszyscy pracownicy Banku	<p>Odpowiadają za bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikację zdarzeń operacyjnych , • podejmowanie działań ograniczających potencjalne zagrożenia w obszarze ryzyka operacyjnego oraz łagodzące negatywne skutki zrealizowania tego ryzyka. • obowiązek rejestracji zdarzenia operacyjnego w systemie OperNet, które zostało przez niego zidentyfikowane.

Informacje ilościowe

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wyliczany jest zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

Wyliczając wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego Bank stosuje metodę wskaźnika bazowego.

Wielkość ryzyka operacyjnego na koniec XII 2022 r. oszacowano na kwotę 2 461 tys. zł.

Zgodnie z postanowieniami „Instrukcja funkcjonowania procesu oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego (ICAAP) oraz wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim”, Bank uznaje wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne wyliczony w filarze I za wystarczający i nie tworzy dodatkowego wymogu kapitałowego.

Identyfikacja ryzyka

Ryzyko operacyjne Banku jest identyfikowane ex ante poprzez samoocenę ryzyka operacyjnego oraz ex post poprzez rejestrację incydentów i zdarzeń rzeczywistych.

Ryzyko operacyjne ex ante jest identyfikowane w celu zapobiegania powstawaniu nieakceptowanego poziomu ryzyka operacyjnego w procesach realizowanych przez Bank.

Ryzyko operacyjne ex post jest identyfikowane i rejestrowane w celu rozpoznawania profilu rzeczywistego ryzyka operacyjnego Banku oraz monitorowania poziomu tego ryzyka.

Bank ustala, że w celu rejestracji zdarzeń operacyjnych są stosowane następujące istotne dla działalności Banku linie biznesowe:

- 1) bankowość komercyjna;
- 2) bankowość detaliczna;
- 3) płatności i rozliczenia.

Dokonywana jest także identyfikacja zagrożeń dla wszystkich istotnych obszarów działalności Banku, w szczególności tworzenia nowych i modyfikacji już istniejących produktów, procesów i systemów oraz zmian w strukturze organizacyjnej Banku.

Pomiar ryzyka

Pomiarowi podlegają zarówno skutki finansowe jak i niefinansowe. Straty niefinansowe mierzy się czasem ograniczenia dostępu do usług przez klientów, przeliczone na koszty finansowe.

Limitowanie ryzyka

Bank w celu określenia akceptowalnego poziomu ryzyka operacyjnego w ramach działalności Banku zgodnie z oczekiwaniami Zarządu i Rady Nadzorczej Banku, wyznacza limity tolerancji na ryzyko operacyjne.

Do limitów tolerancji na ryzyko operacyjne zaliczamy:

- 1) limit straty rzeczywistej dla zdarzeń rzeczywistych z kwotą rzeczywistą wynoszący 40% kwoty wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego wyliczonego w I Filarze,
- 2) limit straty potencjalnej dla zdarzeń rzeczywistych z kwotą potencjalną wynoszący 50% kwoty wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego wyliczonego w I Filarze.

Monitorowanie ryzyka

Poziom ryzyka operacyjnego w poszczególnych obszarach ryzyka jest monitorowany przy użyciu wskaźników KRI zgodnie z przyjętą „Strategią zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim”.

Raportowanie ryzyka

Sposób raportowania poziomu ryzyka operacyjnego określa „Instrukcja sporządzania informacji zarządczej” (SIZ).

Sporządzone raporty informują o profilu ryzyka operacyjnego występującego w Banku oraz o sposobie, w jaki został on wyznaczony, a także o wykorzystaniu założonych limitów tolerancji na ryzyko operacyjne.

Kontrola ryzyka

System kontroli wewnętrznej odgrywa kluczową rolę w ograniczaniu całości ryzyka operacyjnego, na jakie narażony jest Bank w swojej działalności i jest także istotnym elementem zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Ryzyko operacyjne w Banku podlega kontroli funkcjonalnej i audytowi wewnętrznemu. Wyniki kontroli przekazywane są Zarządowi, a także Radzie Nadzorczej Banku.

Redukowanie ryzyka

W Banku zdefiniowane są metody ograniczania ryzyka operacyjnego oraz łagodzenia skutków zrealizowania tego ryzyka.

Do podstawowych metod ograniczania ryzyka operacyjnego należą:

- 1) modyfikowanie procesów w aspekcie redukcji ryzyka operacyjnego do poziomu akceptowanego;
- 2) monitorowanie poziomu ryzyka operacyjnego w procesach;

- 3) outsourcing usług;
- 4) zabezpieczenia fizyczne.

Do podstawowych metod łagodzenia skutków zrealizowania ryzyka operacyjnego należą:

- 1) zabezpieczenia finansowe;
- 2) zabezpieczenia fizyczne;
- 3) plany awaryjne.

Informacja o wielkości strat netto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w 2023 roku

Dokonując analizy rejestru zdarzeń zaewidencjonowanych przez pracowników Banku w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. stwierdzono, że w badanym okresie Bank poniósł koszty rzeczywiste brutto i netto w wys. 26 tys. zł

Analiza strat z tytułu ryzyka operacyjnego

Dane w tys. zł

Rodzaj zdarzenia	Kategoria zdarzenia w ramach rodzaju	Strata brutto	Odzysk	Strata netto
1. Oszustwo wewnętrzne	Działania nieuprawnione	-	-	-
	Kradzież i oszustwo	-	-	-
2. Oszustwo zewnętrzne	Kradzież i oszustwo	-	-	-
	Bezpieczeństwo systemów	-	-	-
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	Stosunki pracownicze	-	-	-
	Bezpieczeństwo środowiska pracy	-	-	-
	Podziały i dyskryminacja	-	-	-
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów	-	-	-
	Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	-	-	-
	Wady produktów	-	-	-
	Klasyfikacja klienta i ekspozycje	-	-	-
	Usługi doradcze	-	-	-
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	-	-	-
6. Zakłócenia działalności Banku i awarie systemów	Systemy	1	-	1
7. Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	25	0	25
	Monitorowanie i sprawozdawczość	-	-	-

	Napływ i dokumentacja klientów	-	-	-
	Zarządzanie rachunkami klientów	-	-	-
	Kontrahenci niebędący klientami banku (np. izby rozliczeniowe)	-	-	-
	Sprzedawcy i dostawcy	-	-	-
Suma strat		26	0	26

Najważniejsze zdarzenia operacyjne, które zaewidencjonowano w 2023 roku, wystąpiły w rodzaju zdarzeń – Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi.

W analizowanym okresie nie wystąpiły zdarzenia wymagające podjęcia pilnych działań naprawczych, o wysokiej dotkliwości i częstotliwości.

16. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym (art. 447 Rozporządzenia)

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. Bank posiada ekspozycje kapitałowe w całości klasyfikowane do portfela bankowego.

W 2023 r. Bank nie posiadał ekspozycji kapitałowych w portfelu handlowym.

W portfelu Banku na dzień 31 grudnia 2023 r. nie znajdowały się papiery wartościowe będące w regulowanym obrocie pozagiełdowym.

Dane w tys. zł.

<i>Emitent</i>	<i>Rodzaj papieru wartościowego</i>	<i>Wartość w zł na 31.12.2023 roku</i>		
		<i>nominalna</i>	<i>bilansowa</i>	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	
I. INSTYTUCJE FINANSOWE				
1	SGB S.A. w Poznaniu	akcje	9	12
2	BPS S.A. w Warszawie	akcje	1 255	1 987
3	SSOZ BPS	udziały	5	5
Razem		X	1 269	2 004
Aktualizacja wartości akcji i udziałów		X	0	0
Razem wartość netto akcji i udziałów		X	1 269	2 004
II. POZOSTAŁE JEDNOSTKI				
1	Spółdzielnia Mieszkaniowa "Dążność"	udziały	0	0
2	PartNet Sp.z o.o.	udziały	98	98
Razem		X	98	98
Aktualizacja wartości akcji i udziałów		X	0	0
Razem wartość netto akcji i udziałów		X	98	98
Razem wartość netto akcji i udziałów (poz.I + poz.II)		X	1 367	2 102

17. Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym – (art. 448 Rozporządzenia)

17.1 Charakterystyka ryzyka stopy procentowej i zasadnicze założenia oraz częstość pomiarów ryzyka stopy procentowej

Pomiar ryzyka stopy procentowej w Banku odnosi się do pozycji zaliczanych do portfela bankowego.

Ryzyko stopy procentowej – obecne lub przyszłe ryzyko zarówno dla dochodów, jak i wartości ekonomicznej, identyfikowane z tytułu działalności zaliczanej do portfela bankowego, wynikające z niekorzystnych zmian stóp procentowych, które wpływają na pozycje wrażliwe na zmiany stóp procentowych, obejmujące:

- a) ryzyko niedopasowania – ryzyko wynikające ze struktury terminowej pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, którego źródłem są różnice w czasie dostosowania oprocentowania tych pozycji, obejmujące zmiany w strukturze terminowej stóp procentowych występujące w sposób spójny na krzywej dochodowości (ryzyko równoległe) lub w sposób zróżnicowany w poszczególnych okresach (ryzyko nierównoległe),
- b) ryzyko bazowe – ryzyko wynikające z wpływu względnych zmian stóp procentowych na pozycje wrażliwe na zmiany stóp procentowych, które mają podobne okresy zapadalności, ale są wyceniane według różnych indeksów stóp procentowych; ryzyko to wynika z niedoskonałej korelacji w dostosowaniu stóp procentowych uzyskiwanych i płaconych od różnych pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, które w innym przypadku miałyby podobne cechy w zakresie zmian oprocentowania,
- c) ryzyko opcji klienta – ryzyko wynikające z opcji (wbudowanych i jawnych) w przypadku, gdy bank lub jego klient może zmienić poziom i terminy przepływów pieniężnych; w szczególności to ryzyko wynikające z:
 - pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w przypadku gdy posiadacz prawie na pewno skorzysta z opcji, o ile leży to w jego interesie finansowym (wbudowane lub jawne opcje automatyczne) – np. kredyty dające kredytobiorcy prawo spłaty przed terminem pozostałej części kredytu lub zmiany charakteru oprocentowania (stałe/zmienne), różnego typu instrumenty dłużne zawierające opcje typu call lub put, dające możliwość wcześniejszego wykupu instrumentu,
 - domyślnie wbudowanej elastyczności lub w ramach terminów dla pozycji wrażliwych na

zmiany stóp procentowych, w związku z czym zmiany stóp procentowych mogą wpływać na zmianę zachowania klienta (wbudowane ryzyko opcji behawioralnej klienta), np. różnego typu depozyty bez oznaczonego terminu wymagalności, pozwalające deponentom wycofać swoje środki w dowolnym momencie, w tym bez żadnych kar;

Profil ryzyka stopy procentowej określa możliwe do zaakceptowania przez Bank narażenie na ryzyko, w zakresie trzech wyodrębnionych kategorii ryzyka stopy procentowej. Zarządzanie ryzykiem stopy koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem opcji klienta, ryzykiem bazowym oraz ryzykiem krzywej dochodowości.

Do szczegółowych celów zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku zalicza się:

- 1) utrzymanie niskiej wrażliwości wyniku odsetkowego na zmiany rynkowych stóp procentowych, w tym przede wszystkim takie kształtowanie pozycji luki dla działalności złotowej i walutowej, by dotrzymane były obowiązujące w Banku limity;
- 2) dążenie do realizacji wyniku finansowego przyjętego w planie finansowym na dany rok obrachunkowy i jednoczesnego utrzymania niskiej wrażliwości wyniku finansowego, w szczególności wyniku z tytułu transakcji wymiany walutowej i wyniku odsetkowego, na zmiany parametrów rynkowych, w tym przede wszystkim kształtowanie takiego dopasowania pozycji aktywów i pasywów dla działalności złotowej i walutowej, by dotrzymane były limity obowiązujące w Banku dla ryzyka rynkowego;
- 3) bieżące śledzenie tendencji na rynku stopy procentowej i w przypadku niekorzystnych z punktu widzenia bezpieczeństwa działania Banku i stabilności jego wyników finansowych zmian stóp rynkowych, możliwie w krótkim czasie podejmowanie działań ograniczających negatywne ich skutki, w tym przede wszystkim prowadzenie aktywnej polityki kształtowania oprocentowania depozytów;
- 4) optymalizacja stosowanych stawek oprocentowania oraz terminów stawek depozytów jak również kredytów zapewniających jednocześnie konkurencyjność na rynku, osiągnięcie.

Podstawowymi wytycznymi dla realizacji przyjętych celów zarządzania ryzykiem stopy procentowej są:

- 1) dążenie do utrzymania wrażliwości bilansu na zmiany rynkowych stóp procentowych (luka przeszacowania) na poziomie nieprzekraczającym wartości granicznych, wynikających ze Strategii zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą;
- 2) nie utrzymywanie istotnych kwotowo portfeli handlowych instrumentów dłużnych,

które generują określone uchwałą KNF wymogi kapitałowe z tytułu różnych rodzajów ryzyka powiązanych ze znaczącą skalą działalności handlowej;

- 3) w zakresie ryzyka opcji klienta kontynuowanie dotychczasowych działań, związanych z wyceną opcji klienta na etapie wprowadzania nowych produktów, w tym w szczególności produktów o stałym oprocentowaniu;
- 4) kontynuowanie dotychczasowej bezpiecznej polityki, której podstawowym celem jest ograniczanie ponoszonego ryzyka do poziomu niewymagającego dodatkowej alokacji kapitału na jego pokrycie.

Bank dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej metodą luki, w oparciu o sporządzane raporty i analizy, w tym:

- 1) raportu luki terminów przeszacowania stopy procentowej, umożliwiającego określenie wielkości i charakteru niedopasowania (luki) pozycji aktywów i pasywów Banku wrażliwych na zmianę stopy procentowej w poszczególnych terminach przeszacowania,
- 2) raportu luki ryzyka bazowego, umożliwiającego określenie wielkości i charakteru niedopasowania (luki) pozycji aktywów i pasywów Banku wrażliwych w poszczególnych terminach przeszacowania, w podziale na poszczególne stawki bazowe, w oparciu o które wyznaczane jest oprocentowanie produktów/instrumentów finansowych,
- 3) raport luki ryzyka krzywej dochodowości, obrazujący wielkość i charakter niedopasowania (luki) pozycji aktywów i pasywów Banku wrażliwych, indeksowanych do stawek rynku pieniężnego w poszczególnych terminach przeszacowania,
- 4) analizy profilu ryzyka stopy procentowej Banku umożliwiającej określenie stopnia wrażliwości oprocentowania aktywów/pasywów wrażliwych Banku na zmiany stóp rynkowych i podstawowych NBP,
- 5) symulacji wpływu zmian stóp rynkowych i podstawowych NBP na wynik odsetkowy Banku przy określonej strukturze aktywów i pasywów wrażliwych,
- 6) analizy testów warunków skrajnych przy określonej strukturze aktywów i pasywów wrażliwych.

W pomiarze ryzyka stopy procentowej uwzględniane są potencjalne zachowania klientów takie jak przedpłaty kredytów oraz zerwanie depozytów.

Przy ocenie ryzyka opcji klienta Bank bierze pod uwagę skorzystanie przez klienta Banku z:

- 1) prawa do wcześniejszej spłaty rat kredytów – w odniesieniu do produktów

kredytowych o stałym oprocentowaniu oraz produktów kredytowych na zmienną stopę procentową,

- 2) prawa do zerwania depozytu przed terminem wymagalności – w odniesieniu do produktów depozytowych o stałym oprocentowaniu oraz dla produktów depozytowych na zmienną stopę procentową.

Limity

Poziom ekspozycji Banku na ryzyko stopy procentowej ograniczany jest obowiązującym systemem limitów zarówno zewnętrznych, jak i wewnętrznych.

System limitów wewnętrznych Banku w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmuje:

- limit dopuszczalnej zmiany wartości wyniku odsetkowego,
- limit maksymalnej wartości względnej współczynnika luki,
- limit dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego Banku z tytułu ryzyka bazowego,
- limit rozpiętości odsetkowej,
- zmiana wartości ekonomicznej kapitału.

Zarząd Banku otrzymuje sprawozdania zawierające niezbędne informacje odnośnie ryzyka stopy procentowej w okresach miesięcznych, natomiast Rada Nadzorcza Banku w okresach kwartalnych.

17.2 Wahania w zakresie zysku, wartości gospodarczej lub innego stosowanego wskaźnika używanego przez Zarząd Banku do oceny skutków szokowych wzrostów lub spadków stóp procentowych zgodnie z metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej

Scenariusz szokowy

Zmieniona została definicja scenariusza szokowego. Zmiana stóp procentowych o 1 pp. została zastąpiona przesunięciem krzywej dochodowości o +/-250 pb. względem scenariusza bazowego przy ustaleniu wskaźnika zrywalności depozytów na poziomie 0,8 dla wariantu przesunięcia w dół stóp krótkich i 1,2 dla przesunięcia w górę stóp krótkoterminowych.

Wynik odsetkowy z pozycji w perspektywie do 1 roku od dnia analizy w scenariuszach szokowych dla przesunięcia krzywej:

- w górę to +11 081,98 tys. zł,
- w dół to +7 089,98 tys. zł.

Względem wyniku odsetkowego w scenariuszu bazowym na poziomie plus 9 090,23 tys. zł ryzyko stanowi wariant przesunięcia krzywej dochodowości w dół i wynosi **ono minus 2 000,26 tys. zł**, co odpowiada:

- 7,80% rocznego wyniku odsetkowego,
- **6,31% funduszy Tier1 i stanowi duże obniżenie.**

Wskaźnik zmiany wyniku odsetkowego (zmiana wyniku odsetkowego w scenariuszu bazowym do wyniku odsetkowego) wyniósł 0,63% – poniżej limitu ustalonego na maksymalnie 2%.

Szacunki zmiany wartości ekonomicznej kapitału wobec nagłego, równoległego przesunięcia krzywej dochodowości dla równoległego przesunięcia krzywej dochodowości tj. w górę o 2 pp. (potrzebne do wyznaczania wewnętrznych wymogów kapitałowych) wynoszą **minus 2 243,47 tys. zł**, co odpowiada zmianie wartości ekonomicznej kapitału Banku o **7,08%**, czyli **poniżej limitu nadzorczego wynoszącego maksymalnie 20% sumy kapitałów Tier1 i Tier2.**

Nadzorczy test wartości odstających pozwala określić wrażliwość kapitału Tier1 na scenariusze testów szokowych. Szacunki wartości ekonomicznej kapitału w ramach scenariuszy szokowych stosowanych w nadzorczym teście wartości odstających **nie przekraczają dopuszczalnego poziomu 15% kapitału podstawowego Tier1.** Maksymalny spadek wartości ekonomicznej kapitału w scenariuszu zakładającym wzrost stóp o 250 pb. **może obniżyć kapitał Tier1 o 8,85%** (wykorzystanie na poziomie 58,98%).

Test warunków skrajnych

W ramach wewnętrznego testu warunków skrajnych, przy przesunięciu krzywej dochodowości o 300 pb., zmiana wyniku odsetkowego stanowiąca różnicę pomiędzy scenariuszem bazowym a scenariuszem szokowym wynosi:

- dla wzrostu stóp procentowych **plus 2 391,37 tys. zł, tj. 9,32%** rocznego wyniku odsetkowego,
- dla spadku stóp procentowych **minus 2 401,61 tys. zł, tj. 9,36%** rocznego wyniku odsetkowego.

Test warunków skrajnych dla wartości ekonomicznej kapitału zakłada zmianę wartości ekonomicznej kapitału w wariantach testów wartości odstających ze zmiennością stóp procentowych zwiększoną o 10%. Potencjalny spadek wartości ekonomicznej kapitału w ramach testu warunków skrajnych w najbardziej negatywnym scenariuszu może obniżyć kapitał Tier1 o 9,73%, a więc poniżej limitu wewnętrznego w wysokości 15% (wykorzystanie na poziomie 64,87%).

Bank przeprowadza odwrotne testy warunków skrajnych w zakresie miar opartych na dochodach określa wielkość nagłego równoległego przesunięcia krzywej dochodowości powodującego w skali 12 miesięcy spadek wyniku odsetkowego w wysokości odpowiadającej nieujemnemu wynikowi netto za dany rok.

Na dzień analizy (31.12.2023) spadek stóp o 4,71 pp. spowodowałby niekorzystną zmianę wyniku odsetkowego na poziomie wyniku netto za 2023 rok w wysokości 3 772,94 tys. zł.

Odwrotny test warunków skrajnych w zakresie zmiany wartości kapitału ekonomicznego określa wielkość równoległego przesunięcia krzywej dochodowości powodującego spadek wartości ekonomicznej kapitału o 15% funduszy własnych.

Na dzień analizy (31.12.2023) wartość ekonomiczna kapitału obniżyłaby się o 15% funduszy własnych w następstwie przesunięcia krzywej dochodowości o plus 4,244 pp.

Limit kapitału wewnętrznego na ryzyko stopy procentowej wyniósł **1 402,17 tys. zł, tj. 4,42% funduszy własnych**, (poniżej ustalonego limitu w wysokości 15% funduszy własnych Banku).

Na 31.12.2023 roku ocena adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego (ICAAP) wskazuje na obowiązek utrzymywania kapitałów na pokrycie ryzyka stopy procentowej w wysokości **1 402,17 tys. zł, tj. 4,42% funduszy własnych** (poniżej ustalonego limitu w wysokości 15% funduszy własnych Banku).

18. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne (art. 449 Rozporządzenia)

Nie dotyczy. Na dzień 31.12.2023 r. Bank nie prowadził działalności sekurytyzacyjnej.

19. Polityka w zakresie wynagrodzeń (art. 450 Rozporządzenia)

§ 1

1. Polityka wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim, zwanej dalej „Polityką”:
 - 1) określa zasady ustalania stałych i zmiennych składników wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku,
 - 2) wspiera prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem i nie zachęca do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowany przez Radę Nadzorczą akceptowalny ogólny poziom ryzyka,
 - 3) wspiera realizację Strategii działania Banku oraz ograniczanie konfliktu interesów,
 - 4) określa zasady wynagradzania osób zidentyfikowanych jako pracownicy mający istotny wpływ na profil ryzyka Banku przez określenie stałych oraz zmiennych składników wynagrodzenia,
 - 5) zapewnia przejrzyste zasady ustalania oraz wypłaty zmiennych składników wynagradzania,
 - 6) jest neutralna pod względem płci.
2. Bank realizuje Politykę wynagrodzeń odpowiednio do formy prawnej w jakiej działa, rozmiaru działalności, ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, wewnętrznej organizacji oraz charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej działalności.

§ 2

Polityka wynagradzania przygotowana została przez Zarząd Banku i zatwierdzona przez Radę Nadzorczą.

§ 3

Polityka wynagrodzeń oraz jej realizacja podlega ocenie przez Radę Nadzorczą na podstawie przeprowadzonej weryfikacji. Ocena jest przekazywana Zebraniu Przedstawicieli w ramach Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej.

§ 4

1. Informacje o obowiązującej w Banku Polityce oraz informacje o wynagrodzeniach członków Zarządu oraz innych pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku podlegają upublicznieniu zgodnie z przyjętą przez Bank „Polityką informacyjną Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim”.

2. Bank, raz do roku, w terminie do dnia 31 stycznia, przekazuje Komisji Nadzoru Finansowego:
 - a) informacje za rok poprzedni o zróżnicowaniu wynagrodzenia ze względu na płeć,
 - b) dane o liczbie osób określonych w ust. 1, których łączne wynagrodzenie w poprzednim roku wyniosło co najmniej równowartość w złotych 1 000 000 euro, wraz z informacjami dotyczącymi stanowisk zajmowanych przez te osoby oraz wartości głównych składników wynagrodzenia, przyznanych premii, nagród długookresowych oraz odprowadzonych składek emerytalnych.
3. Za przygotowanie i przekazanie informacji, o której mowa w ust. 2, odpowiada Zespół organizacyjno-administracyjny.

§ 5

1. Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku.
2. Polityka wynagrodzeń podlega weryfikacji co najmniej raz w roku, zgodnie z Instrukcją sporządzania informacji zarządczej Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim.

§ 6

Z uwagi na skalę działania Banku Rada Nadzorcza nie powołuje komitetu ds. wynagradzania.

§ 7

1. Co najmniej raz w roku Bank przeprowadza weryfikację stanowisk, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na jego profil ryzyka na podstawie zapisów Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/923 z dnia 25 marca 2021 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych (...).
2. Do stanowisk istotnych o których mowa w § 24 Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej oraz w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2021/923 z dnia 25 marca 2021 r. uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w Banku zalicza się:
 - 1) Członków Rady Nadzorczej,
 - 2) Członków Zarządu.
3. Z uwagi na fakt, że żaden pracownik Banku nie posiada kompetencji decyzyjnych przekraczających 5 mln EUR oraz Bank nie posiada jednostek istotnych w rozumieniu Rozporządzenia 575/2013 PE, do stanowisk istotnych nie zalicza się innych niż

wymienione w ust. 2 pkt 2).

§ 8

1. Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują wynagrodzenie za udział w posiedzeniach organów Rady Nadzorczej w wysokości określonej przez Zebranie Przedstawicieli w stosownej uchwale. Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej składa się ze stałych składników wynagradzania,
2. Wynagrodzenie Członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza. Wynagrodzenie Członków Zarządu składa się ze stałych i zmiennych składników wynagradzania.

§ 9

1. Wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy, kwalifikacjom wymaganych przy jej wykonywaniu oraz poziomowi ponoszonej odpowiedzialności w tym, w szczególności, za zarządzanie ryzykami istotnymi,
2. Regulacja wynagrodzenia zasadniczego Członków Zarządu powinna uwzględniać roczne wskaźniki inflacji, wzrost średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz wzrost przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
3. Stałe składniki wynagrodzenia powinny stanowić na tyle dużą część wynagrodzenia, aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym obniżanie lub nieprzyznawanie zmiennych składników wynagrodzenia.

§ 10

1. Oceny efektów pracy Członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza w oparciu o kryterium ilościowe oraz jakościowe.
2. Ocena kryteriów ilościowych to ocena ogólnej sytuacji finansowej Banku oraz realizacji założeń planu ekonomiczno-finansowego i obejmuje co najmniej następujące wskaźniki Banku:
 - 1) łączny współczynnik wypłacalności,
 - 2) wskaźnik płynności LCR,
 - 3) wskaźnik jakości portfela kredytowego.
3. Ocenie podlega stopień wykonania wymienionych w ust. 2 wskaźników w odniesieniu do zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą planu ekonomiczno – finansowego Banku w poszczególnych latach podlegających ocenie. Zmienne składniki mogą być przyznawane w przypadku, gdy w każdym z ostatnich trzech lat oraz w ocenianym

kwartale plan w zakresie wskaźników wymienionych w ust. 2 był zrealizowany co najmniej w 80%.

1. Kryteria jakościowe to:
 - 1) uzyskane absolutorium w okresie oceny,
 - 2) pozytywna ocena rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe,
 - 3) ogólna dobra ocena realizacji zadań zawartych w planie ekonomiczno-finansowym w okresach objętych oceną, dokonana przez Radę Nadzorczą.
2. W przypadku zagrożenia nie spełnienia wymogów ostrożnościowych lub zagrożenia upadłością zmiennych składników wynagradzania nie przyznaje się.

§ 11

1. Bank ma możliwość wstrzymania, ograniczenia, odmowy wypłaty lub realizacji zmiennych składników wynagradzania w szczególności w sytuacji, w której Członek Zarządu:
 - 1) był odpowiedzialny za działania, których wynikiem były znaczne straty Banku,
 - 2) uczestniczył w działaniach, których wynikiem były znaczne straty Banku,
 - 3) nie spełnił odpowiednich standardów dotyczących rękojmi bezpiecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem.

§ 12

1. Co najmniej raz w roku Rada Nadzorcza Banku weryfikuje i ustala na kolejny rok kalendarzowy maksymalny stosunek średniego, rocznego wynagrodzenia brutto członków zarządu do średniego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku .
2. Propozycję wysokości wskaźnika przygotowuje Zarząd w oparciu o analizę planowanych kosztów wynagrodzeń na kolejny rok kalendarzowy.
3. Wskaźnik, o którym mowa w ust. 1 **osiągnął poziom 3,49** i nie przekroczył ustalonego wskaźnika na poziomie 4,00 (słownie cztery).

§ 13

W roku 2023 żaden z Członków Zarządu nie otrzymał wynagrodzenia w wysokości co najmniej 1 mln EUR.

§ 14

Wysokość wynagrodzeń za dany rok obrachunkowy dla pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka zgodnie z przyjętą Polityką wynagradzania przedstawia tabela poniżej:

(dane w tys. zł)

Pracownicy, których działania mają istotny wpływ na profil ryzyka banku	Stale składniki wynagrodzeń	Zmienne składniki wynagrodzeń odroczone w czasie
Zarząd Banku (3 osoby)	843,6 zł	163,0 zł
Razem	843,6 zł	163,4 zł

W roku 2023 nie dokonano płatności związanych z powołaniem na stanowisko Członka Zarządu oraz zakończeniem stosunku zatrudnienia przez Członka Zarządu. Stałe składniki wynagrodzeń w 2023 roku zostały wypłacone i nie podlegały odroczeniu w czasie. Natomiast wypłata przyznanych w 2023 roku zmiennych składników wynagradzania została odroczone w czasie.

20. Dźwignia finansowa (art. 451 Rozporządzenia)

Dźwignia finansowa oznacza względną – w stosunku do funduszy własnych – wielkość posiadanej przez Bank całkowitej kwoty ekspozycji z tytułu aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z przyrzeczeniem udzieleniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji banku.

Wyliczenia wskaźnika dźwigni finansowej na 31.12.2023 r. dokonano zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/62 z dnia 10 października 2014 r., zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 575/2013 w odniesieniu do wskaźnika dźwigni.

Wskaźnik dźwigni Bank wyznacza jako miarę kapitału Tier I Banku podzieloną przez całkowitą kwotę ekspozycji i wyraża jako wartość procentową. Całkowita kwota ekspozycji wyliczana jest zgodnie z art. 429 rozporządzenia (UE) 575/2013 i stanowi sumę wartości ekspozycji bilansowych oraz sumę wartości ekspozycji pozabilansowych z uwzględnieniem współczynnika konwersji kredytowej, z wyjątkiem tych, które pomniejszają fundusze własne pierwszej kategorii (zgodnie z rozporządzeniem 2015/62).

Wskaźnik dźwigni określony w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych – formularz do celów ujawniania informacji

Dzień odniesienia	31.12.2023
Nazwa podmiotu	Bank Spółdzielczy w Nowym Dworze Mazowieckim
Poziom stosowania	indywidualny

Tabela LRSum: Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni (dane w pełnych złotych)

		Kwota mająca zastosowanie
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	503 709 881
2	Korekta z tytułu jednostek objętych konsolidacją na potrzeby rachunkowości, ale nieobjętych zakresem konsolidacji regulacyjnej	0
3	(Korekta z tytułu aktywów powierniczych ujętych w bilansie zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, ale wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 13 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	0
4	Korekta z tytułu instrumentów pochodnych	0
5	Korekta z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (SFT)	0
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	2 256 233
EU-6a	(Korekta z tytułu ekspozycji wewnątrz grupy wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	0
EU-6b	(Korekta z tytułu ekspozycji wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	0
7	Inne korekty	-21 438
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	505 944 676

Tabela LRCom: Wspólne ujawnienie wskaźnika dźwigni

		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	503 709 881
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-21 438
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych)	503 688 443

	z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	
Ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych		
4	Koszt odtworzenia związany z <i>wszystkimi</i> transakcjami na instrumentach pochodnych (tj. z pominięciem kwalifikującego się zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce)	0
5	Kwoty narzutu w odniesieniu do potencjalnej przyszłej ekspozycji związanej z <i>wszystkimi</i> transakcjami na instrumentach pochodnych (metoda wyceny według wartości rynkowej)	0
EU-5a	Ekspozycja obliczona według metody wyceny pierwotnej ekspozycji	0
6	Ubruttowanie zapewnionego zabezpieczenia instrumentów pochodnych, jeżeli odliczono je od aktywów bilansowych zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	0
7	(Odliczenia aktywów wierzytelności w odniesieniu do zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce zapewnionego w transakcjach na instrumentach pochodnych)	0
8	(Wyłączone ekspozycje z tytułu transakcji rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym)	0
9	Skorygowana skuteczna wartość nominalna wystawionych kredytowych instrumentów pochodnych	0
10	(Skorygowana skuteczna wartość nominalna kompensat i odliczeń narzutów w odniesieniu do wystawionych kredytowych instrumentów pochodnych)	0
11	Całkowite ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych (suma wierszy 4–10)	0
Ekspozycje z tytułu transakcji finansowych z użyciem papierów wartościowych		
12	Aktywa z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych brutto (bez uwzględnienia kompensowania), po korekcie z tytułu transakcji księgowych dotyczących sprzedaży	0
13	(Skompensowane kwoty zobowiązań gotówkowych i wierzytelności gotówkowych w odniesieniu do aktywów z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych brutto)	0
14	Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta w odniesieniu do aktywów z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych	0
EU-14a	Odstępstwo dotyczące transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych: Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta zgodnie z art. 429b ust. 4 i art. 222 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0
15	Ekspozycje z tytułu transakcji zawieranych poprzez pośrednika	0
EU-15a	(Wyłączone ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika	0

	rozliczanego z kontrahentem centralnym)	
16	Całkowite ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (suma wierszy 12 – 15a) Inne ekspozycje pozabilansowe	0
Inne ekspozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	2 256 233
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	0
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17 i 18)	2 256 233
Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 7 i 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe)		
EU-19a	(Wyłączenie ekspozycji wewnątrz grupy (na zasadzie nieskonsolidowanej) zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowych i pozabilansowych))	0
EU-19b	(Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe))	0
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	31 699 965
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a i EU-19b)	505 944 676
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	6,27%
Wybór przepisów przejściowych i kwota wyłączonych pozycji powierniczych		
EU-23	Wybór przepisów przejściowych na potrzeby określenia miary kapitału	przejściowe
EU-24	Kwota wyłączonych pozycji powierniczych zgodnie z art. 429 ust. 11 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0

Tabela LRSpl: Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych)

		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych), w tym:	503 688 443
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego, w tym:	503 688 443
EU-4	Obligacje zabezpieczone	0
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	111 029 913
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego, których nie traktuje się jak państwa	76 797 601

EU-7	Instytucje	141 894 718
EU-8	Zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	11 627 759
EU-9	Ekspozycje detaliczne	131 590 314
EU-10	Przedsiębiorstwa	7 695 625
EU-11	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	3 534 591
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego)	19 517 922

21. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego (art. 452 Rozporządzenia)

Nie dotyczy. Bank nie stosuje metody IRB.

22. Stosowane techniki ograniczania ryzyka kredytowego (art. 453 Rozporządzenia)

Stosowane w Banku techniki ograniczające ryzyko kredytowe to:

1. Pomniejszanie podstawy tworzenia rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. Bank przyjmuje zabezpieczenia zgodnie z „Instrukcją prawnych form zabezpieczeń wierzytelności bankowych”.
2. Pomniejszanie wag ryzyka przypisywanych ekspozycjom kredytowym zabezpieczonym hipotecznie na nieruchomości mieszkalnej w rachunku adekwatności kapitałowej na podstawie Rozporządzenia. Bank zarządza ryzykiem związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, zgodnie z „Polityką zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim”.

22.1 Zasady i procedury dotyczące kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz zakres, w jakim Bank takie kompensowanie wykorzystuje

Bank w 2023 roku nie stosował kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych.

22.2 Zasady i procedury dotyczące wyceny i zarządzania zabezpieczeniami

Zabezpieczenie wierzytelności ma na celu zapewnienie Bankowi zwrotu udzielonego kredytu, pożyczki itp. wraz z odsetkami, prowizjami i innymi kosztami Banku, lub wykonania innego zobowiązania pieniężnego wobec Banku, w razie gdyby dłużnik nie wywiązał się w terminie z warunków umowy.

Bank podejmując decyzję o zaangażowaniu kredytowym dąży do uzyskania pełnego zabezpieczenia o jak najwyższej jakości przez cały okres kredytowania. Jakość zabezpieczeń Bank ocenia według ich płynności, aktualnej wartości rynkowej, wpływu na poziom tworzonych rezerw oraz możliwości zmniejszenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego.

Wartość przyjmowanych zabezpieczeń powinna zapewnić odpowiedni poziom wskaźnika LtV przez cały okres kredytowania.

Bank stosuje jedno lub kilka zabezpieczeń jednocześnie w zależności od oceny stopnia ryzyka kredytowego.

Przedmiot i wartość prawnego zabezpieczenia wierzytelności podlega monitoringowi i ocenie w trakcie trwania umowy, na zasadach określonych w regulacjach wewnętrznych Banku.

22.3 Opis głównych rodzajów zabezpieczeń kredytowych przyjmowanych przez Bank

Bank w 2023 roku stosował następujące rodzaje prawnych zabezpieczeń kredytów oraz innych usług obciążonych ryzykiem kredytowym:

- 1) weksel in blanco,
- 2) poręczenie wekslowe (awal),
- 3) poręczenie według prawa cywilnego,
- 4) gwarancja bankowa,
- 5) przelew wierzytelności na zabezpieczenie (cesja),
- 6) przelew praw z umów ubezpieczeniowych,
- 7) przystąpienie do długu,
- 8) przejęcie długu,
- 9) przewłaszczenie rzeczy ruchomych, tj. przeniesienie na Bank przez dłużnika lub osobę trzecią, do czasu spłaty zadłużenia wraz z należnymi odsetkami i prowizją, prawa własności rzeczy ruchomych,
- 10) zastaw rejestrowy na rzeczach ruchomych,
- 11) zastaw zwykły na rzeczach ruchomych,
- 12) zastaw zwykły na wkładach na książeczce oszczędnościowej,
- 13) depozyt,
- 14) wpłata środków pieniężnych na rachunek Banku wraz z zobowiązaniem Banku do zwrotu wpłaconej kwoty po uzyskaniu spłaty zadłużenia wraz z odsetkami i prowizją (art. 102 Prawa bankowego), kaucja pieniężna,
- 15) blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym,
- 16) hipoteka:
 - a) hipoteka,
 - b) hipoteka przymusowa,
- 17) oświadczenie złożone w formie aktu notarialnego, w którym dłużnik poddaje się egzekucji na podstawie art. 777 Kodeksu postępowania cywilnego,
- 18) pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku bankowym.

22.4 Główne rodzaje gwarantów kredytowych i kontrahentów kredytowych instrumentów pochodnych oraz ich wiarygodność kredytowa

W roku 2023 Bank nie realizował transakcji w zakresie kredytowych instrumentów pochodnych.

22.5 Informacje o koncentracji ryzyka rynkowego oraz kredytowego w zakresie zastosowania instrumentów ograniczania ryzyka

W Banku nie występują pozycje portfela kredytowego zaliczone do ryzyka rynkowego.

Bank Spółdzielczy w Nowym Dworze Mazowieckim w celu ograniczenia zaangażowań kredytowego ustanawia i monitoruje limity zaangażowania.

Bank zarządza ryzykiem koncentracji zaangażowań zarówno na poziomie jednostkowym, jak i całego portfela aktywów.

Bank identyfikuje oraz monitoruje ryzyko kredytowe z tytułu koncentracji związane ze zbyt dużym zaangażowaniem Banku:

- wobec pojedynczych podmiotów oraz powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie;
- w ten sam sektor gospodarczy;
- wobec tego samego produktu;
- w ten sam rodzaj zabezpieczenia.

Bank posiada limity koncentracji zaangażowań oraz zaangażowań kapitałowych wobec pojedynczych podmiotów oraz powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie.

23. Stosowane metody zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego (art. 454 Rozporządzenia)

Nie dotyczy. Bank nie stosuje metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego.

24. Stosowane wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego (art. 455 Rozporządzenia)

Nie dotyczy. Bank nie stosuje wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego.

25. Zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania (Rekomendacja P – rekomendacja 18)

Zarządzenie płynnością odbywa się w oparciu o „Instrukcję zarządzania ryzykiem płynności”, „Politykę zarządzania ryzykiem płynności” oraz „Strategię zarządzania ryzykiem płynności”.

Definicja

Ryzyko płynności to zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat.

Ryzyko finansowania to zagrożenie niedostatku stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio-i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez bank z zobowiązań finansowych, takich jak płatności i zabezpieczenia, w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio-i długoterminowej, bądź w całości, bądź związane z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania.

Zadania poszczególnych komórek odpowiadających za zarządzanie płynnością

Uczestnicy procesu zarządzania ryzykiem płynności	Zakres odpowiedzialności
<u>Rada Nadzorcza Banku</u>	sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie ryzyka płynności, ze strategią i planem finansowym Banku oraz ocenia adekwatność i skuteczność procesu.
<u>Zarząd Banku</u>	odpowiada za zorganizowanie: <ul style="list-style-type: none">• skutecznego procesu zarządzania ryzykiem płynności poprzez wskazanie osób i jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację zadań związanych z ryzykiem płynności oraz narzędzi do pomiaru i monitorowania płynności Banku,• wdrożenia strategii zarządzania ryzykiem płynności oraz zatwierdza: <ul style="list-style-type: none">• politykę zarządzania ryzykiem płynności,• procedury i limity ograniczające ryzyko płynności,• plany awaryjne utrzymania płynności finansowej w Banku. podejmuje decyzje w zakresie: <ul style="list-style-type: none">• limitów utrzymywanego poziomu gotówki w kasach,• limitów maksymalnego zaangażowania w stosunku do banków spółdzielczych,
<u>Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz Ekonomicznych (ZZRA)</u>	<ul style="list-style-type: none">• analizuje i monitoruje strukturę bilansu Banku w aspekcie ponoszonego ryzyka płynności oraz kontroluje przestrzeganie przyjętych w tym zakresie norm ostrożnościowych,• projektuje zasady i politykę zarządzania ryzykiem płynności w zakresie

	<p>pomiaru, raportowania, limitowania i kontroli,</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje propozycje limitów ograniczających ryzyko płynności, • sporządza raporty dla kierownictwa Banku i Rady Nadzorczej dotyczące ekspozycji Banku na ryzyko płynności, • opracowuje/aktualizuje plan awaryjny utrzymania płynności finansowej Banku. • monitoruje wykorzystanie wartości granicznych limitów zaangażowania Banku w kredyty i pożyczki brutto o terminie zapadalności powyżej 10 lat, • uczestniczy w przygotowaniu polityki kredytowej Banku
Główny Księgowy Banku (GK)	<ul style="list-style-type: none"> • monitoruje i zarządza bieżącą płynnością złotową Banku w ramach obowiązujących limitów, • organizuje obrót bonami skarbowymi i pieniężnymi, • obsługuje kredyt techniczny, • składa depozyty oraz lokaty w banku zrzeszającym na zasadach międzybankowego rynku pieneznego, • obsługa i monitoring rachunków NOSTRO, • dokonywanie rozliczeń transakcji zawieranych przez Bank.
Zespół dewizowy (ZD)	<ul style="list-style-type: none"> • monitoruje i odpowiada za zarządzanie pozycją walutową w Banku

Pomiar

Pomiar ryzyka płynności odnosi się do:

- 1) pozycji bilansowych Banku rozliczanych częściowo lub całkowicie według terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów;
- 2) pozycji bilansowych i pozabilansowych, które nie posiadają określonych terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów;
- 3) wzajemnych relacji poszczególnych urealnionych pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) ogólnej zewnętrznej sytuacji ekonomicznej i jej wpływu na działalność Banku.

Limity (Nadzorcze normy płynności oraz wielkości limitów wewnętrznych)

Poziom ekspozycji Banku na ryzyko płynności ograniczany jest obowiązującym systemem limitów zarówno zewnętrznych, jak i wewnętrznych.

Limity zewnętrzne to nadzorcze miary płynności, wprowadzone uchwałą KNF w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności oraz Rozporządzeniem CRR.

Nadzorcze miary płynności, w tym:

Rozporządzenie CRR

- LCR wskaźnik płynności krótkoterminowej
- NSFR wskaźnik stabilnego finansowania netto.

Zestawienie nadzorczych miar płynności według stanu na dzień 31.12.2023 r.

Wyszczególnienie	31.12.2023 r.	Limit
Nadzorcze miary płynności		
Rozporządzenie CRR		
LCR (Rozporządzenie CRR wg „IPS Liquidity”)	4,53	min 1,00
LCR (Rozporządzenie CRR wg „LCR DA EBA ITS PL”) wg stanu na 31.12.2023 r.	3,66	min. 1,00
NSFR - wskaźnik stabilnego finansowania netto wg sprawozdania "IPS NSFR"	1,77	min. 1,00

System **limitów wewnętrznych** Banku w zakresie ryzyka płynności określony został w „Instrukcji monitorowania, pomiaru i kontroli ryzyka płynności w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim”.

Pomiar płynności finansowej Banku prowadzi się z wykorzystaniem wskaźników:

- 1) płynności do 1 miesiąca;
- 2) płynności do 3 miesięcy;
- 3) płynności do 1 roku;
- 4) pokrycia aktywami płynnymi depozytów niestabilnych;
- 5) wskaźnik pokrycia kredytów długoterminowych;
- 6) stabilności bazy depozytowej I i II;
- 7) płynności zobowiązań pozabilansowych.

Wyszczególnienie	31.12.2023 r.	Limit
Wskaźniki płynności		
płynności do 1 miesiąca	2,33	min 1,00
płynności do 3 miesięcy	2,02	min 1,00
płynności do 1 roku	1,87	min 1,00
pokrycia aktywami płynnymi depozytów niestabilnych	1,38	min 1,00
adekwatności nadwyżki płynności	3,15	min. 1,00
pokrycia kredytów długoterminowych	1,42	min 1,00
Wskaźniki stabilności bazy depozytowej		
bazy depozytowej I	1,90	min 0,80
bazy depozytowej II	2,02	min 1,00
płynności zobowiązań pozabilansowych	0,03	max. 02

W 2023 r. nie wystąpiły przekroczenia obowiązujących w 2023 roku limitów, ustanowionych dla obligatoryjnych (nadzorcze miary płynności, wskaźnik LCR, wskaźnik NSFR) oraz wewnętrznych miar płynności.

Wielkość luki płynności

Metoda luki polega na analizie wykorzystywania do badania wielkości niedopasowania kwot oraz terminów zapadalności/wymagalności aktywów i pasywów bilansowych oraz pozycji pozabilansowych Banku.

- 2) luka pierwotna (luka kontraktowa) – zestawienie niedopasowania pomiędzy wartością aktywów i pozycji pozabilansowych otrzymanych oraz pasywów i pozycji pozabilansowych udzielonych w poszczególnych przedziałach czasowych, obliczona dla aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych posiadających kontraktowe terminy zapadalności/wymagalności;
- 3) luka urealniona – zestawienie niedopasowania pomiędzy wartością aktywów i pozycji pozabilansowych otrzymanych oraz pasywów i pozycji pozabilansowych udzielonych w poszczególnych przedziałach czasowych; skalkulowana dla wszystkich aktywów, pasywów i wybranych pozycji pozabilansowych z uwzględnieniem zasad urealniających lukę pierwotną.

Analiza urealnionych terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów wykazała, że limity dotyczące wskaźników luki zostały dotrzymane.

Zabezpieczenie płynności w ramach zrzeczenia

Polityka Banku BPS S.A. w zakresie zarządzania płynnością zrzeszonych i współpracujących banków spółdzielczych obejmuje:

- utrzymywanie rezerwy obowiązkowej za Banki Spółdzielcze,
- finansowanie Banków Spółdzielczych w ciągu dnia operacyjnego,
- zagospodarowywanie nadwyżek środków finansowych Banków Spółdzielczych poprzez przyjmowanie depozytów,
- sprzedaż Bankom Spółdzielczym bonów pieniężnych i skarbowych papierów wartościowych zakupionych na rynku międzybankowym,
- dokonywanie zasileń i odprowadzenia gotówki od Banków Spółdzielczych,
- udzielanie Bankom Spółdzielczym lokat, kredytów i pożyczek, poręczeń i gwarancji bankowych,
- administrowanie środkami zgromadzonymi na Funduszach Pomocowych.

Opis czynników, na które narażony jest Bank

Płynność Banku uzależniona jest od szeregu czynników zewnętrznych, będących poza kontrolą Banku takich jak:

- polityka pieniężna Banku Centralnego,
- sytuacja gospodarcza kraju,
- ocena standingu finansowego Banku,
- dopłaty unijne.

Czynnikami wewnętrznymi, nad którymi Bank sprawować będzie kontrolę w procesie zarządzania płynnością są:

- struktura bilansu oraz pozycji pozabilansowych w poszczególnych walutach,
- przepływy pieniężne w ramach struktury zrzeczenia,
- wewnętrzne regulacje i procedury zarządzania ryzykiem płynności,
- polityka cenowa i oferta produktowa.

Dywersyfikacja źródeł finansowania

W celu dodatkowego zabezpieczenia płynności lub poprawy jej jakości Bank, biorąc pod

uwagę maksymalny ewentualny koszt i wymagane zabezpieczenia, dokonuje analizy możliwości dofinansowania w Banku BPS S.A., innym banku komercyjnym lub innej instytucji finansowej w postaci:

- 1) zaciągnięcia kredytu refinansowego;
- 2) przyjęcia lokat;
- 3) wykorzystania wolnego bezwarunkowego limitu operacyjnego na międzybankowym rynku pieniężnym i/lub kredytu w rachunku bieżącym w Banku BPS S.A.;
- 4) innej formy finansowania.

Techniki wykorzystywane do ograniczania ryzyka płynności

Poziom ekspozycji Banku na ryzyko płynności ograniczany jest obowiązującym systemem limitów zarówno zewnętrznych, jak i wewnętrznych.

Zarządzanie ryzykiem produktu

Bank prowadzi działania w zakresie pozyskania finansowania poprzez stosowanie atrakcyjnego oprocentowania, rozszerzenie oferty depozytowej o nowe produkty lub wprowadzenie innych form uatrakcyjnienia oferty depozytowej. Istotnym czynnikiem mającym wpływ na wzrost sprzedaży usług bankowych, w tym depozytów są działania reklamowe.

Bank przeprowadza analizę warunków rynkowych pod kątem wprowadzenia nowych produktów depozytowych lub przyjęcia innych zobowiązań, mających zwiększyć bazę depozytów stabilnych oraz sfinansowania nowych produktów kredytowych w oparciu o istniejącą bazę depozytów stabilnych.

Testy warunków skrajnych

W ramach pomiaru ryzyka płynności Bank przeprowadza w okresach kwartalnych testy warunków skrajnych, służące identyfikacji i określeniu ilościowemu ekspozycji Banku na możliwe przyszłe zagrożenia płynnościowe.

Bank analizuje możliwy wpływ zagrożeń płynności na pozycję płynnościową, a także na możliwości pomocowe Zrzeszenia.

Zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych – założenia do scenariuszy:

1. Wpływ środków klientów niebankowych;
2. Pogorszenie jakości portfela kredytowego;
3. Wpływ środków z tytułu udzielonych zobowiązań pozabilansowych;

4. Zwiększony wypływ środków netto na poziom wskaźnika LCR;
5. Wyznaczenie wskaźnika LCR wg zasad nadzorczych;
6. Spadek wartości papierów wartościowych zaliczanych do portfela aktywów płynnych;
7. Pogorszenie sytuacji płynnościowej Banku BPS S.A.;
8. Kryzys płynności systemu bankowego.

Rezultaty przeprowadzonych testów warunków skrajnych przedstawiane są Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku.

Plany awaryjne

Plany awaryjne zapewniające niezakłócone prowadzenie działalności w momencie wystąpienia sytuacji kryzysowej oraz stworzenie i utrzymanie odpowiednich warunków niezbędnych do realizacji tych działań. Szczegółowy wykaz postępowania w przypadku zagrożenia płynności finansowej Banku zawiera „Instrukcja monitorowania, pomiaru i kontroli ryzyka płynności w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim”.

Polityka utrzymania płynności

Podstawowym celem zarządzania płynnością finansową Banku jest dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania, w szczególności depozytów osób fizycznych oraz utrzymanie bezpiecznego poziomu wszystkich wskaźników płynnościowych.

Celem polityki Banku w zakresie utrzymania płynności jest zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej oraz określenie rozwiązań (planów awaryjnych) umożliwiających jej przetrwanie. Tak przyjęty cel, sprowadza zagadnienia płynności do obszaru stabilności źródeł finansowania Banku oraz możliwości upłynnienia posiadanych aktywów w dowolnym momencie bez istotnej utraty ich wartości.

Ograniczenia regulacyjne w zakresie transferu płynności w ramach zrzeczenia

Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony Instytucjonalnej (IPS). Celem funkcjonowania systemu Ochrony jest m.in. zagwarantowanie przez System Ochrony Zrzeczenia możliwości bezwarunkowego i niezwłocznego wsparcia pomocą zapewniającą utrzymanie płynności każdego z uczestników. System zakłada ściślejsze, niż w funkcjonujących obecnie w Polsce zrzeczeniach banków spółdzielczych, powiązania wynikające ze wzajemnego gwarantowania płynności i wypłacalności przez uczestników zrzeczeń. Dodatkowo przyczynia się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa uczestników zrzeczenia i pozwala, po jego akceptacji przez organ nadzoru, zaliczać lokaty banków spółdzielczych w bankach zrzeczających do

aktywów płynnych, a środki przyjęte przez banki zrzeszające od banków spółdzielczych – uznawać za stabilne.

Częstotliwość sporządzanych analiz w zakresie płynności

Bank monitoruje płynność na każdy dzień roboczy.

Ryzyko płynności analizowane jest na posiedzeniach Zarządu w cyklach miesięcznych.

Rada Nadzorcza otrzymuje od Zarządu syntetyczne informacje dotyczące aktualnego i przewidywanego poziomu płynności, ze wskazaniem ewentualnych zagrożeń w okresach kwartalnych.

Dodatkowo w okresach rocznych sporządzana jest pogłębiona analiza płynności długoterminowej Banku.

Proces zarządzania ryzykiem płynności podlega badaniu i ocenie w ramach kontroli wewnętrznej.

26. Podsumowanie

Bank Spółdzielczy w Nowym Dworze Mazowieckim podejmuje szereg działań zmierzających do poprawy jakości zarządzania ryzykami i podnoszenia efektywności działalności Banku przy zachowaniu bezpieczeństwa jego działania. Prawidłowy i skuteczny proces zarządzania ryzykami i adekwatnością kapitałową pozwoli Bankowi na dynamiczny i bezpieczny rozwój.

Nowy Dwór Mazowiecki, dnia 29 kwietnia 2024 r.

Opracował: Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz Ekonomicznych

Sprawdził: Stanowisko ds. zgodności

Zatwierdził: Prezes Zarządu

**Oświadczenie Zarządu Banku
na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem**

Niniejszym Zarząd Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim oświadcza, że ustalenia opisane w „Informacjach podlegających ujawnieniu Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.” są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem jak i system kontroli wewnętrznej są odpowiednie z punktu widzenia profilu i skali działania oraz Strategii Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim.

System zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej ocenia się jako dostosowany do skali i profilu działania oraz generowanego ryzyka. Bank spełnia wymogi kapitałowe wynikające z zapisów Prawa bankowego i Uchwał Nadzorczych a fundusze własne w pełni pokrywają wszystkie zidentyfikowane ryzyka w Banku.

Członkowie Zarządu:

Piotr Ciuchta
Prezes Zarządu

Michał Wiechowicz
Wiceprezes ds. handlowych

Andrzej Grzybowski
Wiceprezes ds. finansowych

Informacja na temat profilu ryzyka

Niniejszym Zarząd Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim oświadcza, że w roku 2023 realizował przyjętą Strategię Banku na lata 2022-2024.

Zarządzanie ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim, odbywa się w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd regulacje wewnętrzne, które określają sposób identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych przez Bank za istotne i nie istotne.

W 2023 roku Bank dokonywał pomiaru oraz oceny ryzyka, zgodnie z zapisami przepisów nadzorczych tj. Uchwał, Rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego, a także zasadami wynikającymi z Pakietu CRD IV/CRR.

Poniżej przedstawione zostały podstawowe informacje w zakresie kluczowych wskaźników i danych liczbowych dotyczących ryzyk, według stanu na dzień 31.12.2022 r. oraz na dzień 31.12.2023 r.

Kluczowe wskaźniki i dane liczbowe			
	Limit nadzorczy	Wartość na 31.12.2022 r.	Wartość na 31.12.2023 r.
Dane dotyczące bilansu Banku			
Suma bilansowa w tys. zł		438 149	504 920
Wynik netto w tys. zł		6 085	8 764
Wynik z działalności bankowej w tys. zł		24 349	28 781
Adekwatność kapitałowa			
Fundusze własne w tys. zł		24 890	31 700
Fundusz udziałowy w tys. zł		828	813
Wymogi kapitałowe w tys. zł		12 074	12 796
Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1)	4,50%	16,49%	19,82%
Współczynnik kapitału Tier 1	6%	16,49%	19,82%
Współczynnik kapitałowy (wypłacalności)	8%	16,49%	19,82%
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego w tys. zł		10 191	10 335
Ryzyko płynności			
LCR (Rozporządzenie CRR wg „IPS Liquidity”)	min 1,00	4,15	4,53
LCR (Rozporządzenie CRR wg „LCR DA EBA ITS PL”)	min. 1,00	3,51	3,66
NSFR (Rozporządzenie CRR wg „IPS NSFR – dzienne”)	min. 1,00	1,66	1,77
Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym			

Zmiana wyniku odsetkowego przy zmianie stóp procentowych o +250 pb. w tys. zł		+1704,95	+11 081,98
Zmiana wyniku odsetkowego przy zmianie stóp procentowych o -250 pb. w tys. zł		-4 049,28	-7 089,98
Zmiana wyniku odsetkowego przy zmianie stóp procentowych o +300 pb. w tys. zł		+2 557,42	+2 391,37
Zmiana wyniku odsetkowego przy zmianie stóp procentowych o -300 pb. w tys. zł		-6 151,91	-2 401,61
Ryzyko walutowe			
Pozycja całkowita w tys. zł		251	217
Ryzyko operacyjne			
Straty rzeczywiste dla zdarzeń rzeczywistych z kwotą rzeczywistą w tys. zł		1	36
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego w tys. zł		1 883	2 461
Ryzyko nadmiernej dźwigni			
Wskaźnik dźwigni finansowej LR		5,66%	6,27%

Zarząd Banku biorąc pod uwagę kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyk, oświadcza, że system zarządzania ryzykiem stosowany w działalności Banku jest skuteczny i adekwatny do profilu ryzyka związanego ze strategią działalności Banku. Bank spełnia wymogi kapitałowe wynikające z przepisów Prawa Bankowego i Uchwał Nadzorczych, a fundusze własne w pełni pokrywają wszystkie ryzyka występujące w Banku.

Członkowie Zarządu:

Piotr Ciuchta
Prezes Zarządu

Michał Wiechowicz
Wiceprezes ds. handlowych

Andrzej Grzybowski
Wiceprezes ds. finansowych

System kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim

§ 1

Cele systemu kontroli wewnętrznej

1. System kontroli wewnętrznej funkcjonuje w sposób zapewniający osiągnięcie celów kontroli wewnętrznej, w tym celów ogólnych.
2. Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:
 - 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
 - 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
 - 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
 - 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

§ 2

Zasady funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej funkcjonujący w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim oparty jest o rozwiązania wynikające z:

- 1) Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe,
- 2) Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 08 czerwca 2021 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach, zwane dalej *Rozporządzeniem*,
- 3) Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
- 4) Rekomendacji H Komisji Nadzoru Finansowego, dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach,
- 5) Rekomendacji Z Komisji Nadzoru Finansowego, dotyczącej zasad ładu wewnętrznego w bankach,
- 6) Ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym,

- 7) Uchwały nr 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 lipca 2014 r., w sprawie wydania „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”,
- 8) Wytycznych Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia,
- 9) innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych praktyk w zakresie funkcji audytu oraz systemu kontroli wewnętrznej.

§ 3

Rola Zarządu Banku, Rady Nadzorczej Banku oraz Komitetu Audytu

1. **Rada Nadzorcza Banku** w ramach systemu kontroli wewnętrznej:
 - 1) sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej w Banku,
 - 2) zatwierdza kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
 - 3) zatwierdza zasady kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej,
 - 4) zatwierdza propozycje Zarządu Banku w przedmiocie zasadniczej struktury organizacyjnej Banku,
 - 5) dokonuje rozwoju, oceny i optymalizacji zasad ładu korporacyjnego,
 - 6) dokonuje co najmniej raz w roku oceny stopnia efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku,
 - 7) zatwierdza „Politykę zgodności w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim” oraz „Regulamin funkcjonowania Stanowiska ds. zgodności w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim”,
 - 8) monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej na podstawie informacji otrzymywanych od Stanowiska ds. zgodności, Zespołu Kontroli Wewnętrznej, Audytu Wewnętrznego, Zarządu Banku, Komitet Audytu oraz Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,
 - 9) informuje Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS o wynikach oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w formie Uchwały,
 - 10) powołuje spośród swoich członków Komitet Audytu, który działa zgodnie z odrębnymi przepisami.
2. Podstawowym zadaniem **Komitetu Audytu** jest przedstawianie Radzie Nadzorczej swojego stanowiska lub rekomendacji, pozwalających Radzie Nadzorczej podjęcie decyzji

w obszarze sprawozdawczości finansowej, zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej.

3. **Zarządu Banku** w ramach systemu kontroli wewnętrznej:

- 1) projektuje, wprowadza oraz zapewnia we wszystkich jednostkach organizacyjnych Banku funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej w ramach dwóch linii obrony, a także współpracę z trzecią linią obrony realizowaną na mocy Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS z niezależnym Pionem Audytu,
- 2) zapewnia funkcjonowanie jednolitego systemu kontroli wewnętrznej w Banku,
- 3) zapewnia ciągłość działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwą współpracę wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracę z Zespołem Kontroli Wewnętrznej, Stanowiskiem ds. zgodności oraz Komórką Audytu usytuowaną na mocy odrębnych przepisów w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, a także zapewnia dostęp pracownikom tych jednostek do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych,
- 4) określa kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
- 5) określa rodzaje działań podejmowanych w celu usunięcia nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, w tym środki naprawcze i dyscyplinujące,
- 6) zatwierdza kryteria wyodrębniania procesów istotnych i listę procesów istotnych wyodrębnionych przez Bank oraz odpowiada za opis ich powiązania z celami ogólnymi prawa Bankowego,
- 7) zatwierdza zasady kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej,
- 8) ustanawia zasady projektowania, zatwierdzania i wdrażania mechanizmów kontrolnych we wszystkich procesach funkcjonujących w Banku, w tym określa rolę jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za opracowanie projektów mechanizmów kontrolnych, ich zatwierdzenie i wdrożenie oraz za zapewnienie adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych w procesach funkcjonujących w Banku,
- 9) ustanawia zasady niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmujące weryfikację bieżącą i testowanie,
- 10) zapewnia funkcjonowanie w Banku matrycy funkcji kontroli oraz przypisanie zadań związanych z zapewnianiem jej funkcjonowania,

- 11) ustanawia zasady raportowania o skuteczności kluczowych mechanizmów kontrolnych oraz o wynikach ich testowania,
- 12) określa zasady okresowego raportowania o nieprawidłowościach wykrytych przez system kontroli wewnętrznej oraz statusie podjętych działań naprawczych,
- 13) odpowiada za efektywne zarządzanie ryzykiem braku zgodności,
- 14) akceptuje regulacje wewnętrzne w zakresie ryzyka braku zgodności,
- 15) zapewnia niezależne usytuowanie Stanowiska ds. zgodności, określa w sposób formalny uprawnienia i obowiązki Stanowiska ds. zgodności,
- 16) raportuje do Rady Nadzorczej, nie rzadziej niż raz w roku, o sposobie wypełnienia swoich zadań w ramach systemu kontroli wewnętrznej.

§ 4

Przyjęty schemat organizacji trzech linii obrony w ramach struktury organizacyjnej Banku

1. Funkcjonujący w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach (liniach obrony) zgodnie z postanowieniami § 3 ust. 1 *Rozporządzenia*.
2. Na pierwszy poziom (linię obrony) składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, na podstawie między innymi ustanowionych limitów, zgodności działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku oraz przyjętymi w Banku standardami rynkowymi. Na tym poziomie komórki/jednostki organizacyjne w ramach funkcji kontroli odpowiadają za identyfikację ryzyka, zaprojektowanie i wdrożenie mechanizmów kontrolnych oraz za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca lub testowanie) przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii.
3. Na drugi poziom (linię obrony) składa się, zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach/komórkach organizacyjnych (niezależnie od zarządzania ryzykiem na I linii) poprzez identyfikację, ocenę, kontrolowanie, monitorowanie i raportowanie ryzyka, a także monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii oraz w stosunku do I linii obrony w ramach monitorowania pionowego. Drugą linię obrony stanowią w Banku komórki organizacyjne, mające za zadanie zapewnienie stosowania mechanizmów kontrolnych oraz dokonywanie niezależnego monitorowania ich przestrzegania. Komórki drugiej linii

obrony, poza komórkami wskazanymi w przepisach prawa, wybierane są z zachowaniem zasady niezależności oraz zgodnie z kryteriami przypisania do odpowiedniej linii.

4. Na trzeciej poziomie (linię obrony) składa się audyt wewnętrzny mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej, który jest realizowany przez niezależną komórkę audytu wewnętrznego umiejscowioną na mocy zapisów Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
5. System Kontroli Wewnętrznej w Banku obejmuje:
 - 1) funkcję kontroli,
 - 2) stanowisko ds. zgodności,
 - 3) niezależną komórkę audytu wewnętrznego.

§ 5

Funkcja kontroli

1. W ramach Systemu Kontroli Wewnętrznej Bank wyodrębnia funkcję kontroli, na którą składają się:
 - 1) mechanizmy kontrolne,
 - 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych,
 - 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.
2. Wszyscy pracownicy zaangażowani są w realizację funkcji kontroli w Banku, przy założeniu, że podział obowiązków i odpowiedzialności nie generuje konfliktu interesów, nadużyć i nie stwarza możliwości powielania błędnie realizowanych działań, dokonywania manipulacji lub zatajania niewygodnych informacji.
3. Za nadzór nad projektowaniem, wprowadzeniem i zapewnieniem działania mechanizmów kontrolnych odpowiadają właściciele procesów.
4. Właściciel procesu odpowiedzialny jest za wdrożenie i utrzymywanie skutecznej funkcji kontroli w kierowanym przez siebie obszarze działalności.

§ 6

Umiejscowienie, zakres zadań, niezależność Stanowiska ds. zgodności

1. Stanowisko ds. zgodności jest samodzielnym stanowiskiem, wyodrębnionym w strukturze organizacyjnej, umiejscowionym w Zespole Kontroli Wewnętrznej w Centrali Banku.
2. Stanowisko ds. zgodności podlega bezpośrednio pod Prezesa Zarządu (podległość organizacyjna) i ma zapewnione wskazane w przepisach atrybuty niezależności.

3. Stanowisko ds. zgodności odpowiada za koordynację, kontrolę i nadzór nad realizacją obowiązków związanych z procesem zarządzania ryzykiem braku zgodności.
4. Pracownik na Stanowisku ds. zgodności posiada kwalifikacje, doświadczenie i umiejętności w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności występującym w działalności Banku oraz ma dostęp do wszelkich niezbędnych informacji.
5. Zarząd jest odpowiedzialny za zapewnienie środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania zadań oraz systematycznego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji pracownika na Stanowisku ds. zgodności.
6. Zarząd Banku niezwłocznie informuje Komisję Nadzoru Finansowego o zmianie na Stanowisku ds. zgodności wraz ze wskazaniem przyczyny zmiany.

§ 7

Zasady corocznej oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej

1. Ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w Banku obejmuje ocenę adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, zapewnienia zgodności oraz niezależną ocenę dokonaną przez audyt wewnętrzny realizowany na mocy zapisów Umowy Systemu Zrzeszenia BPS.
2. Przedmiotowa ocena dokonywana jest w formie uchwały Rady Nadzorczej w oparciu o ustanawiane przez Zarząd, przyjęte przez Radę Nadzorczą kryteria oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej.
3. Ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym ocena adekwatności i skuteczności funkcji kontroli oraz Stanowiska ds. zgodności uwzględnia w szczególności:
 - 1) wyniki ostatniego badania audytowego SSOZ BPS,
 - 2) wyniki oceny punktowej dokonanej przez SSOZ BPS,
 - 3) wyniki badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta,
 - 4) wnioski po inspekcjach Komisji Nadzoru Finansowego,
 - 5) wyniki oceny nadzorczej BION,
 - 6) wyniki oceny skuteczności mechanizmów kontrolnych,
 - 7) realizację zaleceń SSOZ BPS oraz Komisji Nadzoru Finansowego,
 - 8) realizację planu finansowego,
 - 9) przekroczenia strategicznych limitów tolerancji na ryzyko bankowe,

- 10) skargi Klientów do Komisji Nadzoru Finansowego oraz do Banku zakończone wypłatą odszkodowań przez Bank,
- 11) materializację ryzyka reputacji,
- 12) wyniki kontroli / testowań przeprowadzonych przez Zespół Kontroli Wewnętrznej.

Opracował: Zespół Kontroli Wewnętrznej

Sprawdził: Stanowisko ds. zgodności

Zatwierdził: Prezes Zarządu